

બુદ્ધ-બુદ્ધે બંગાલી, ૧૨૫૨

Reg. No 169 ॐ

• → જી શુભ-શને કન્વાલી.

414 11 05, "

મીર સયદઅલી બીન સયદ અમીરઅલી

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

ગાંધી જીલ્લાના રાજકોટ, સુરત, વડોદરા, નવસારી, ત્રાવેલી, વગેરે જિલ્લાઓમાંથી

મતે ૧૮૨૪ પાના ૧૩૪૨ બીજરી

मुद्रित आदि न प्रमाण के साथ "गोपनीय" है ऐसा
नामप्रकरण के अंतर्गत नहीं ले जाया।

अ. प्रति ५ भा

୩୩ ୨୦୦୦

ક્રીમલ રૂ. ૮-૬-૦.

26272

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૪૭૪ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ગુજરાતી ભાષાના

વિષય દુર્લભ : ૩૨ ૩૬૮

બુલબુલે બંગાલી :-

ઉદ્

ગુલશને કવાલી.

દિખાચો.

આજકાલ કવાલી, તથા નાટકી, અને ઉસ્તાદી ગાયનો ઉપર શોકીન લોકો મોહી પડ્યા છે, અને ગાન તાનમાં મચેલા રહે છે. એવા શોકીનો માટે ગાયનોની ધણીક ખુદા છપાછ ચુકી છે, પરંતુ ધણી ખુદામાં રસ વિનાનાં અને નકામા ગાયનોની ભરતી કરવામાં આવે છે. અને ખુદાનાં બપકાદાર નામો રાખેલા હોવાથી અંગણા લોકો તે ખરીદ કરીને છોતરાય છે. અને શોકીન લોકોનો હેતુ પાર પડે નથી. માટે એવા લોકોનો શોક પુરો પડે. એવા હેતુથી અમારી તરફથી ઉમદા ગઝલો, અને ગાયનોની ખુદા, સચરે ચમન, ઉદે બહારે શુલશન, તથા દીસ ખુશ ગોાદર, ઉદ મધુર મનહર, વીગેરે કેટલીક કિતાબો છપાછ બહાર પડી છે. અને તેની હમરો નકલ ખપી ગઈ છે, એ બધી કિતાબોમા તકત જુદી જુદી

ગઝલો અને ગાયનો છે. પરંતુ શૈક્ષીન લોકો વારંવાર એવી નવી ક્રિતાઓની માંગણી કરતા હોવાથી પાંચમી વખતે આ વિનાય બુદ્ધ બુદ્ધે બંગાલી, ઉર્દૂ ગુજરાતી કંઠવાલી, છપાવવી પડી છે. એમાં તદ્દન નવી ગઝલો, અને ગાયનો, તથા શેઝેગે દાખલ કરવામાં આવ્યા છે કે જે શૈક્ષીનોને પસંદ પડ્યા વિના રહેશે નહીં.

અમારા તરફથી આજ સુધીમ જેટલી ક્રિતાઓ ઉરદુ જપ્તાન અને ગુજરાતી હરકોમાં છપાવ બહાર પડી છે, તે દ્રષ્ટામી બાદ-ઓની પસંદગી વામી છે, અને તેજ દરેક જાનની તિતમે અમને ફરી ફરીને છપાવવી પડી છે અમારા દ્રષ્ટામી બાદઓની એવી કદર સનથી માટે અમે તેમનાં જોડનાન-મદ થયા છીએ; અમારી બીજી ક્રિતાઓની જેવી કદર આજ સુધી થઈ છે. તેજ પ્રમાણે આ ક્રિતાય પણ પસંદ આવી છે. એમ અમારી ખાત્રી થઈ ચુકી છે.

આ વિતાયમાં ગઝલો, તથા ગાયનો, પુરાં પડવા માટે મીંઠ બાહીમ કાસમ રેટીઆ, તથા મીંઠ હુમેન કાસમ રેટીઆનો અમે ખરા જીગરથી અમાર માનીએ છીએ

સદર વિતાયમાં કોઈન કંઈ બુદ્ધ નજર આવે, તો તે માટે હરજીબર કરશે.

બીલીમોરા.

દગડી રટ્ટીટ

}

શીંઠ દુઆગો.

મીર સૈયદઅલી કાઢરી.

બુલબુલે બંગાલી

ઉર્ફ

ગુલશને કન્વાલી.

૭૮૬.

ભાગ—૧ લો.

ગઝલ. ૧

ચારખ હે બખ્શ દેના બંદેશ કામ તેરા,
મહરમ રેહ ન-ગમે કલ થે ગુલામ તેરા,
બખ તક હે દીલ બગલમેં હરદમ હો યાદ તેરી,
બખ તક જ્યાં હો મોહમેં જરી હો નામ તેરા.
ધમાનકી કહે'ગે ધમાન હે હમામ,
અહમદ રસુલ તેરા મસ-હક કલામ તેરા,
શમશુદ-દોહા મોહમદ બદર-દુન મોહમદ,
હે તુરે પાક રૌશન હર સુખે શામ તેરા,
હસ શાહે અખીયાકે દરકા હુ' મેં સલામી,
આયા સલામ જસકો પહોંચા પયામ તેરા.
હે તુલી દેને વાલા પસતીસે દે બુલંદી,
અસફલ મુકામ તેરા આલા મુકામ તેરા.

બે યુ' વ યુ' હે બે શુબહા જાત તેરી,
 વાહેદ અહઃ સમદ હે અસ્માહ હે નામ તેરા,
 મહરમ કયુ' રહુ' મેં જી ભરકે કયુ' ન-બોલુ'.
 દેતા હે રીઝક સખકો હે ફયઝે આમ તેરા.
 યે હાગ-બી ન-હોગા તેરે સીવા કીસીકા,
 કોનેનમેં હે જો કુછ વોહ હે તમામ તેરા.

ગઝલ-૨.

મેઅરાજે ફલક હે કદદે ઝેબ યે મોહંમદ,
 હે અશં તહે આલમેં બાલાયે મોહંમદ.
 તા-અશં કષ બાર ગયે આયે મોહંમદ.
 બેકલ રહે ઉમ્મતકે લીયે હાયે મોહંમદ.
 ઉમ્મતકે હર એક અયેઅયે કાલેહુયે આનઅલ,
 નીકલી હે સરે હથ તમન્ન.યે મેહંમદ.
 બાઝારે શફાઅતમેં ખરીદાર ખુદા હે,
 સર પર લીયે શીરતા હુ સવદાયે મોહંમદ.
 બબ પેશ હુધ ઉમ્મતે આસીકી ખલાસી,
 ઇરશાદે ઇલાહી હુવા જો રાયે મેહંમદ.
 ખેચે લીયે જાતા હે મદીનેકી તન્ક કોન.
 આબાદ હે ઇસમેં કોઇ શયદાયે મોહંમદ,
 અય વાદીયે યસરબ યેદી હસરત હે બયાં-કી,
 હો-જાઉં મે ગુમ ઓર મુઝે પાયે મોહંમદ.

ગઝલ. ૩

તખીયત દુરપે આ-ખયે મેરી યે તો મુશકીલ હે,
 અઝલસે શેક્ષતા રૂયે મોહમદ પર મેરા દીલ હે.
 ઇલાહી મુઝકો દીદારે નખી હાસીલ નહીં હોતા,
 ગમે દુરખતગ પરદા કયું નહીં ઉઠતા જો હાઈલ હે.
 કીયા હે તુને ઝખમી મુઝકો ઇશકે ખંજરે અહમદ,
 ન-મેં આશીફ કીસીકા હું ન મેરા કોઇ કાતીલ હે.
 તેરી હુગને જન્નત લેકે કયા કરેં રીઝવાં,
 ખુદા હે શેક્ષતા જીસકા મેરા દીલ ઉસપે મામૂલ હે.
 બ-પેશે સરવરે આલમ મોડો કયા નજર યે-જાકેં,
 ન દીલ દેનેકે દાખીલ હે ન જાં દોકે કાખીલ હે,
 ખુદા-કે વાસ્તે કીજે કરમ યા માફીયે કૌસર,
 તુમહારે શરખતે દીદારકા હાદીની સાઇલ હે.

ગઝલ. ૪

હેં આપ ગરીબોંકે યાગર, સુલતા-નુલ હોંદ ગરીબ નવાઝ,
 લીલાહ મેરી અખ લીજે ખખર, હુલતા-નુલ હોંદ ગરીબ નવાઝ.
 યું બસ્તયે દામે અખપ રહું, ઓર સદમા ગરદીશે ચર્ખ સહું,
 હયેફ આપકા મેં ખાદીમ હોકર, સુલતા-નુલ હોંદ ગરીબ નવાઝ.
 કીસમતકા આહ સતાયા હું, ફર્યાદ યે તુમસે લાયા હું,
 હો અખતો કરમકી મુઝપર નઝર, સુલતા-નુલ હોંદ ગરીબ નવાઝ,

હર સીમ્તસે ગમને ઘેર લીયા. મોંઢ સખને મુઝસે ફેર લીયા,
 હે મેરી તુમ્હીયે અગ તો નઝર, સુઝતા-તુલ્હ હીંદ મરીખ નવાઝ,
 જુઝ આપકો અય દરીયાયે કરમ. હીસસે યે કહું હરદો અલમ,
 ઇસ દર્દસે બલા મેં જાડું કીધર, સુઝતા-તુલ્હ હીંદ મરીખ નવાઝ,
 સર રંજો અલમને ઉઠાયા હે, કયું બે-ખુદ તુ ધગરાયા હે,
 સર પર હેં તેરે કુછ શીક ન કર. સુઝતા-તુલ્હ હીંદ મરીખ નવાઝ.

ગઝલ-૫.

બળસે હમ આશીક તુમ્હારે હો-ગયે,
 દીનો દુન્યાસે કીનારે હો -મયે.
 છુત્તે ખાશીક દેખીયે કેહને હેં વેહ,
 આજસે બસ હમ તુમ્હારે હો-ગયે.
 અપની મેહશીવસે હમેં ઉઠવા દીયા,
 ગયેર તુમકો અયસે ખારે હો-ગયે.
 આપકે દરકા સહારા થા હમેં,
 જાને જાં હમ બે સહારે હો-મયે.
 ચાંદસી સુરત તુમ્હારી દેખકર,
 ચર્ખ-પે ગુમ સખ સીતારે હો-મયે.
 લીજયે કેહના તુમ્હારા હો-મયા.
 દોસ્તબી ફુલમન હમારે હો-મયે.
 મયેર દીલમેં કટ ગયે હાદી બહોત,
 હનસે મેરે બબ હસારે હો-મયે,

ગઝલ-૬.

રેતી હે શય-નુમ કે નય-રંગે જહાં કુછબી નહીં,
ખંદા-ઝન હેં ગુલ કે રંગે ગુલીસ્તાં કુછબી નહીં.
જનકી નૌખતકી સદાસે ગુંજતે થે આસમાં,
દમ બખુદ હેં મક-ખરોમે હું ન હાં કુછબી નહીં.
મેરકે મોહકા નીવાલા હો-ગયા બેહરામ ગોર,
તીરે આહન-દોજ બખ ઉતરા કમાં કુછબી નહીં.
કુલ્લે શેઈન હાલે-કુન દક્ષા વખહો-ડા શેર હે,
કાયેનાંતે હસનીયે કૈનો મકાં કુછબી નહીં.
દેખીયે કીસ નરેહ તય હો મંઝીયે દસ્તે અદમ.
ઝીલ સાયા મીઝ આખ દી કંવા કુછબી નહીં.
કયસા અફસુને તલ્લુમ કીસકા એઝઝે કલામ,
ગર નહો અલતાફે વઝનની બયાં કુછબી નહીં.

ગઝલ-૭.

રહે હુસ્ને દીન આતમ, મોહંયોદીન જલાની,
કે એક આલમ તે શપદામ, મોહંયોદીન જલાની.
સોતારે સમ છુપે અમતો, બખદ અમકેગા શમસ હીનકા,
હે તા મેહરૂર તજલ્લમ, મોહંયોદીન જલાની.
નહીં કુછ આઝસે છઝઝે શરફ મજહો કરમ હીનકા,
થે હે મીરસે અમાલ, મોહંયોદીન જલાની.

ન જીંદા રસમે દીં કરને, તો વોહ દુન્યામેં ક્યું આતે,
જીલાને દીનકો આયે, મોહયોદીન જીલાની.
દીખાઈ કીમીયા-મરકો કે લે અકસીરે આઝમ દેખ,
મીલા ખાકે દે પાયે, મોહયોદીન જીલાની.
છલાહી કીશતીયે બેદીલ તલા-તુમસે બચા દીગે,
બ-અજરાયે મદદ-હાયે, મોહયોદીન અજમેરી.

ગાઝલ-૮.

ન દીલમેં છુન હે બાકી ન પાની દીલ્લે તરમેં,
યહાં તક ગે-યુકે હમ શૌકે દીદારે પયંબરમેં.
અયાં હો-ગયે ફરદાયે કયામત આજહી યા રખ,
કલેજ ખા-રહા હે ગમ મેરા હીજરે પયંબરમેં,
બયાં તીશને દહાનીઃ કરં કીસ તરેહ યા અહમદ.
કલેજ પાની પાની હે લખો પર હમ હે ચક્રમેં,
સબા માઅજુર રખ મુજકો તુ બુપે મુશકે જનતસે,
હવાયે નગ-હને જીલકે મોઅંબર હે મેરે સરમેં,
મેરી બખશીશકે પદ્મે પર હેં હઝરત કયા મુઝે હર હે,
મરે આમાલ તોલે જાને-દો મીઝાને મેહશરમેં.
બ-રંગે ગુલ શીગુફતા દાગ-હાયે તન હે આઅદે મર્ગ,
લપેટા ચાહીયે લાશા મેરા કુબોહી ચાહરમેં.
તમાશા બાગે જનતઃ હીરસા હે હમારા હી,
અગર તાહસીલ સયરે કુયે હઝરત હે મુહરમેં.

गऊल-८.

तभीअतमें न शोभी थी न गरमी थी जरा पेहने,
 तुम्हारे हाथ पर यस्ता न था रंगे हीना पेहने.
 वोही हम हें के अज करते हो सड़के ओड़ी योड़ी पर,
 वोही हम हें के उस पर जन करते थे शीदा पेहने.
 हमीने आपको अंदाजे भाअशुका-ना सीजलाया,
 नजर तीरछी न आगे थी न ये जाकी अदा पेहने.
 खुदाकी शान हे कहते हें वोह सुरत न दीजलाओ,
 सहरको उसका मोह होता था आछनेकी ज पंहने.
 नजर सीनेपे पडती थी कहां थुं पार पार अय शोअ,
 जदन पर छस तरेह कम सुस्त रेहती थी कया पेहने.
 न शीर छलजाम देना अय जुनो दीव हाथमें लेकर,
 खुदाने आंख दी हे देखलो अछ्छा पुरा पेहने.

गऊल-१०.

इसक देता हे उनको अगेश उनको गमभी होते हें,
 जहां जजते हें नजारे वहां भातमभी होते हें.
 गीबे शीकवे कहां तक होगे आधी रात तो गुजरी,
 परेशां तुमभी होने हो परेशां हमभी होते हें.
 जमाना दोस्ती पर छन हसीनोंक न छतराये,
 ये आलम दोस्त अकसर दुश्मने आलमभी होते हें.

બ-ઝાહીર રાહ-નુમા હે ઝોર દીલમેં બદ-ગુમાની હે,
તેરે કુચેમેં જો જતા હે આગે હમબી હોતે હેં.
કીસીકા વાય-ઘયે દીદાર તો અય દાગ બરહક હે,
મગર યે દેખીયે દીલ-શાદ ઉસ દીન હમબી હોતે હેં.

ગઝલ-૧૧.

રહતા હે ખાખ-મેંબી શૌકે લીકાયે ખાખ,
ચોક્કિ જીઠતા હું યે કેહકર દેખો વોહ આયે ખાખ.
હર રંજમેં મેહનમેં તકલીફમેં અલમમેં,
હે ઝોર કોન અપના હામી સીવાયે ખાખ.
મકસુદકે ગૌહરસે ભરદે ગદાકા દામન,
આ-જયે જૈશ પર જળ્ય બહરે અતાયે ખાખ.
હુરોંકા તીર ઉલ્લહતમેં કયા જીગરયે ખાજી,
ખીસ્મીલ બના-ચુકી હે તેજે અદાયે ખાખ,
દૌલતસે ફકકી કયા દીલકો મની કીયા હે,
કુરખાન જાઉં તેરે ચશમે અતાયે ખાખ,
મુમકીન નહીં હે હકમેં હો આખ અય તજ્જમુલ,
જળ્ય તક ન માઅરેહતકા સાગર પીલાયે ખાખ.

ગઝલ-૧૨.

હકક જીસકા ફકત દીલ હો મેં અયસે તીરકે કુરખાં,
જાન જીસસે ન સાયેલ હો મેં હકક શમશીરકે કુરખાં.

તુ ખાક અપને કદમકી દે નકર મોહતાજ કુંદનકા,
કાસે મીલતી હે યે દૌલત મેં હસ અકસીરકે કુરખાં.
ઉઠાકર ખુરકા ચેહરેસે જરા સુરત તો દીખલા-દે,
હીજખ ધતના નકર મુઝસે તેરી તસવીરકે કુરખાં.
કહા લયલાને જખ હંસકર કે બેડી ઝાલદો ઇસકો,
ગયા બન કયેસ દીવાના હુવા ઝંજીરકે કુરખાં.
તુરંખ ઊસને જવાનીમેં મુઝે પીરંકી નેઅમત દી,
બનાયા પીર મુઝકો મેં તો અપને પીરકે કુરખાં.

ગઝલ-૧૩.

તુમ તો ખદા હો હમકો ગલેસે લગાયે કોન,
ફરમાધય તો દીલકી લગીકો ખુઝાયે કોન.
આશીક સમઝકે કરતે હો નાઝુક મીઝાજ્યાં,
ગર હમ નહોં તો નાઝ તુમ્હારે ઊઠાયે કોન.
દામે બલાસે કમ નહોં ઇન. ગેસુઓંકા ખમ,
ફંદેમેં જન ખુઝકે દીલકો ફંસાયે કોન.
આવારગીયે દરતે મુખારક હો કયેસ-કો,
ઉઠો તુમ્હારે કુચેસે બચઠે બીઠાયે કોન.
વોહ નાઝસે ઝમીપે રખતે નહોં કદમ,
કબરે સહીદે નાઝકો ઠોકર લગાયે કોન.

ગઝલ-૧૪.

અબાદે ચાશનીચે ચરખતે દીદાર થોડીસી,
 હમે આખીર તુ કરદે ખાતીરે ખીમાર થોડીસી.
 અગર કુરસત મીલી હે ગયેરકી ખાતોંકે સુનનેસે,
 હમારી અર્જબી સુન લીજીયે સરકાર થોડીસી,
 તાઅમ્મુલ સર ઝુકાનેમેં કીયા કય મેને અય કાતીલ.
 નીકલ કર રેહ-ગઇ કયું મ્યાનસે તલવાર થોડીસી.
 ઠેહરગ અય અબલ દમ બર જરા તો દેખ લેનેદે,
 અબી બાકી હે દીલમેં હસરતે દીદાર થોડીસી.
 તમના હે થેહી દીલકી બનાયેં કય હમ અપની,
 બે મીલ જાયેં જમીં કુ-ચ-યે દીલદાર થોડીસી.
 મેરા જુમ્મા અગર મયેકી મુજમ્મત શીર કરો વાઝેઝ,
 પીલાદે કાઇ હઝરતકો અગર એક બાર થોડીસી.
 નહીં મોહતાબ હે મુઝતર કીસી શયકા જમાનેમેં,
 ખનાયત આપકી ફરકાર હે સરકાર થોડીસી.

ગઝલ-૧૫.

સાબિર તુમહારા નકશા આંખોમેં છા રહા હે,
 સાંબિર તુમહારા જલવા દીલકો લુખા રહા હે.
 કસીયરકી બાદશાહી સાબિરકો દી ખુદાને,
 સાબિરકે ફરમે અંક હુની રમા રહા હે.

દુન્યાકા મીટ ગયા ગમ હકતા કદમ હે હરદમ,
 સાબિરકા ચૌક અયસા દીલમે' સમા રહા હે,
 આપ-નયે નઝરમે' મનો દીમે જીમરમે',
 શાને ખુદાકે સાબિર જલ્લવે દીખા રહા હે,
 હે લખયે નામે સાબિર દીલમે' મુકામે સાબિર.
 સાબિરકે દરકા રસતા વાજુદ ખતા રહા હે,
 કૃશાકકો ખુલાકર ઉલકત જતા જતાકર.
 મયદાને હુકી સાબિર બસતી ખતા રહા હે
 ખીસતરસે અપને ઉઠકર ચક્કર તુ બ-સુયે કલીયર,
 સાબિર તુઝે જલાલી દર પર ખુલા રહા હે.

ગઝલ-૧૬,

દીલ કીસીસે ન લગાના જનાં જવાની પનમે',
 કયા હાગ હે ગયેરે જનાં જવાની પનમે'.
 સુરત દીખાદે પ્યારી દીલકો હે બે-કશરી,
 કયસે કરે ન જરી જનાં જવાની પનમે'.
 નયનોંકે કર કટારે પાનીની ઝીંઝી હેરે,
 આંસુસે મોંહ ધુલાના જનાં જવાની પનમે'.
 માટીકા કર ખીછોના ઈંટોંકા કર સીરહાના,
 તન આકમે' મીલાના જનાં જવાની પનમે'.
 મહબુબે જાને જનાં મે' હો-ગયા દીવાના,
 શેહરશી આક છાના જનાં જવાની પનમે'.

ગાઝલ-૧૭.

જમાના છાન મારા હે યે દુન્યા દેખી બાલી હે.
 ન કોઈ હે ખુશી ખુરંમ ન કોઈ ગમસે ખાલી હે.
 જમાના તુઝપે મરતા હે જમાના તેરા શયદા હે,
 ખુદાને શકલ તેરી નુરકે સાંચેમેં ઢાલી હે.
 કીસીકી કમ સીની કેહતી હે મુઝે દેખના ક્યા હે,
 અબી થમ-ગ જરા દમ લે ક્યામત આને વાલી હે.
 કીસીકે દીલકો છીના હે કીસીકે દીને ખાંકો,
 તેરી જો બાત અલીમ જમાનેસે નીરાલી હે.
 ધલાહી વસ્લકી શખ ઝોર યે શર્મે હયા કયસી,
 કબી વેહ સામને આયે કબી સુરત છુપાલી હે.
 સુને જાઈગે હમબી જો તેરા જી ચાહે કેહ અલીમ,
 કહેજા શોખસે હમને-બી અબ ગરદન ઝુકાલી હે.
 અબી નીકલા હે દીન દેખો અબી શીર શામ હોતી હે,
 અબી હમને શમે હીજરાં બદી મુશકીલસે ટાલી હે.
 કબી વાઅદેપે આયે હો તો દીલમેં યાદ કર લીજો,
 દીને દૈશનકી કીસ દીન આપને હસરત નીકાલી હે.

ગાઝલ-૧૮.

ધલાજે દરદે દીલ તુમસે મસીહા હો નહીં સકતા,
 તુમ અછી કર નહીં સકતે મેં અછી હો નહીં સકતા.
 અબી મર જાઈગા જીતેકે તાઅને કીર ન દેના તુમ,

મેં તારાને વોહ સુને જીસસે કે અપસા હો નહીં સકતા,
 તુમહેં ચાહું તુમ્હારે ચાહને વાગોડો-ભી ચાહું,
 મેરા દીલ ફેરદો મુઝસે યે અપસા હો નહીં સકતા.
 દમે આખીર મેરી બાલીયે હે મજમા હસીનોકા,
 ન આના અય કઝા ઉસ વડા પરદા હો નહીં સકતા.
 જો તુમ ચાહો વોહ હો-જાયે યે હે અલ્લાહકી કુદરત,
 જો મેં ચાહું તો ફરમાઓ કે અપસા હો નહીં સકતા.
 ઝીડક દેને હો સુનકર મુદ-દઆપે આશીકે મુઝતર,
 હસીને બે-મુરબ્બા કોઇ તુમસા હો નહીં સકતા.

ગઝલ-૧૯.

હમકો જાના તુમકો જાના પરદે અંદર તુમ્હીં તો હો,
 ઝાહીર બાતીન તુમ્હીં તો હો અબ્વલ આખીર તુમ્હીં તો હો.
 ફત્વા દેડર કુફ્રા તુમને ફત્લ કીયા હે આશીકકો,
 લાફ્તે અનસ-હક બોઝકે બે-ખુદ દારકે ઉપર તુમ્હીં તો હો,
 અહલસે અહમદ ખારા બનકે જિમ્મનકા સાક્ષાર હુવા,
 સદ્સે-અલા મહબુબે ખુદા યા શાહુએ મેહશર તુમ્હીં તો હો.
 નહનો અક-રખ કેહ-કર ખારે પરદેમેં તુમ ખુમ છુપે,
 અખ તો હમ પેહલાન મયે હેં જાની દીલબર તુમ્હીં તો હો.
 આશીકો શયદા જલ્લવેકા અપને કલીમ મુસા તકલીમા,
 આખીર કયા કયા રંગ દીખાકર સાકીયે કૌસર તુમ્હીં તો હો.

જાળસે આશીક તુમપે હુવા હે ઝામીને મીસઈ' હઝરતે હશ,
મેરે ઠાળલા મેરે કાઅયા મેરે મઝ-હર તુમ્હીં તો હો.

ગઝલ-૨૦.

ઠોકરસે મેરી કબકો કીસને હીલા દીયા,
કીસને લહદમે' મેરા કલેજ દુખા દીયા.
દેખી હમારી કબ તો સુઝી અદાઓ નાઝ,
ઠોકર લગા લગાકે નશાં તક મીટા દીયા.
કયુંકર મીલેગા વાઅદે ફના અબ મેરા નશાં,
નામ અપના ઝીંદગાનીસે હમને મીટા દીયા.
જોગન જો બનકે ખોલે જનાઝેપે મેરે બાલ,
માતમમે' મેરી બીગડી હુધ-કો બના દીયા.
પુછા જો ઉસ પરીસે કે મરતા હે તુમ્પે કોન,
નામ ઉસને સર ઝુકાકે હમારા બતા દીયા.
અમદ રક દેખ હમબી હે' કીસ દીલકે આદમી,
મેહલાં બનાકે ગમકો કલેજ ખીલા દીયા.
અબ આતીશે શીરાક કીયા તુને કયા ગઝબ,
જાન થા ધર મેરા ઉસે દોઝબ બના દીયા,

ગઝલ-૨૧

મહબુમે ખુદાકે તુરે નઝર, યા સૈયેદના અબદુલ કાદીર,
હો સાહે નજદકે લખતે જીગર, યા સૈયેદના અબદુલ કાદીર.

મગર એક શામે જુદાઈસે, જે મીલા સો આરે જીવર મીલા.
 મેં અદમસે લેકે યહાં તલક, ઇસી જસ્તજીમેં પડા શીરા,
 કીસી બાગે બરસે સમર, મુઝે ન ઈવર મીલા ન ઉવર મીલા.
 અરે જાહરી મુઝે મત સતા, મેં ઝરીકે બહારે શીરાકે હું.
 કે સીવાયે દાનયે અઝકે, નહીં કોઇ મુજકો જાહર મીલા,
 ચેહી દાગ હે અરે જુલજુલો, કહો કયા હુવા વોહ કાધર ગયા,
 જે ભીડા યે સહને ચમનસે અબ, કહીં ઉસકા શીર નહીં પર મીલા.
 નતો દોસ્તી નતો દુસ્મની, ન તમેઅ કીસીકી ન આરજી,
 મગર ઉસકા દીલસે ગુલામ હું, જે ખુશીસે શામે સહર મીલા,
 ન બદી કીસીકી બ્યાં કરે, ન ખુશી કરે ન ખુશા-મદી,
 ચેહી ખુશ હે ઉસકી ખુદાઈમેં, જોકે મુજકો નફાઓ ઝરર મીલા.
 કબી દરપે દરકે જા રહા, કબી જી હરમસે લગા રહા,
 પે સીવાયે દીલકે લતીફકો કહીં ચારકા નહીં, ધર મીલા.

ગઝલ-૨૪

મેહમાં રહા જે વોહ માહે કીનઆં તમામ રાત,
 હૈબને નીકાલે દીલકે સખ અરમાં તમામ રાત.
 બાહે ગલેમેં ઉનકે શામે વસ્લ ડાલ-કર,
 ચુસા કીયા હું મેં લમે જનનાં તમામ રાત.
 ચોટી ખુશી હે આજ ખુદા ખયેર હી કરે,
 જેસુ રખેગે મુજકો પરેશાં તમામ રાત.
 ઉનકી નઝરકે માલતે-હી ખીમાર હો-ગયા,
 કમસા ઉઠા યે આંખોસે તુફાં તમામ રાત.

ਭਯਾਨਾ ਮਝਾ ਹੋ ਮੁਝਕੋ ਧਰ ਯੁਝਾਧਰ ਵੋਹ ਅਪਨੇ,
ਝੋਰ ਧੁੰ ਕਹੇ ਕੇ ਧੁਮ ਰਹੋ ਮੇਛਮਾਂ ਤਮਾਮ ਰਾਤ.
ਧਨ ਫੁਝਝਤੀਐਂ ਹੋ—ਗਧ ਆਪਣੇ ਤਮਾਮ ਰਾਤ,
ਭਿਨਕਾ ਨਈਂ ਨਈਂ ਮੇਰੀ ਛਾਂ ਛਾਂ ਤਮਾਮ ਰਾਤ.
ਹੁੰਦੇ ਥੇ ਘਾਰ ਘਾਰ ਝਟਕ—੨ ਵੋਹ ਮੇਰਾ ਛਾਥ,
ਪਰ ਮੇਰੇ ਭਿਨਕਾ ਛੋੜਾ ਨ ਛਾਥਾਂ ਤਮਾਮ ਰਾਤ,
ਮਰਨੇਕੇ ਆਘਾਦ ਆਏ ਮੇਰੀ ਲਾਸ਼ ਪਰ ਸ਼ਾਈਦ,
ਰੋਧਾ ਕੀਯਾ ਵੋਹ ਛਲਾਏ ਦਵਰਾਂ ਤਮਾਮ ਰਾਤ.

ਗਉੜ-੨੫

ਘਟਾਂ ਹੋਵੇ ਘਟਾ ਮੇਰੀ, ਮੋਖਨੁਛੀਨ ਅਯਮੇਰੀ.
ਧੁਯੁਥੇ ਛੁੱਕੇ ਫੁਝਾ ਮੇਰੀ, ਮੋਖਨੁਛੀਨ ਅਯਮੇਰੀ.
ਫੇਰੇ ਅਛ—ਫੇਰੇ ਕੁਲਾ ਛੁੰ ਕਮੀਨਾ ਛੁੰ ਕੁਛਾਂ ਆਭੇ,
ਕਰੇ ਛਾਯਤ ਰਵਾ ਮੇਰੀ, ਮੋਖਨੁਛੀਨ ਅਯਮੇਰੀ.
ਸਫਾ ਹੋ ਆਯ ਪਰ ਕਿਸਮਤ, ਰਹੁੰਘਾ—ਰਾ—ਛਨੋ ਛਸਰਨ,
ਰਹੇ ਛਰ ਆ ਮਝਾ ਮੇਰੀ, ਮੋਖਨੁਛੀਨ ਅਯਮੇਰੀ.
ਭੀਕਾਰੀ ਛੁੰ ਤੇਰੇ ਛਰਾ, ਛੀਕਾ ਸਫਾ ਤੇਰੇ ਸਰਾ,
ਤੁ ਅਯ ਕਿਸਮਤ ਯੁਝਾ ਮੇਰੀ, ਮੋਖਨੁਛੀਨ ਅਯਮੇਰੀ.
ਛੁਵਾ ਤਾਰਾਯ ਅਯ ਸਰਵਰ, ਅਛੀਨ ਮਾਰਾ ਧੀਰਾ ਛਰ ਛਰ,
ਤੁ ਅਯ ਘੀਮਡੀ ਘਟਾ ਮੇਰੀ, ਮੋਖਨੁਛੀਨ ਅਯਮੇਰੀ,
ਮੁੱਝੇ ਅਯਮੇਰ ਯੁਝਵਾਯੋ. ੩ਐ ਪੁਰ ਨੁਰ ਛੀਯਲਾਯੋ,
ਧੇਰੀ ਹੋ ਛੁਛਤੀਯਾ ਮੇਰੀ, ਮੋਖਨੁਛੀਨ ਅਯਮੇਰੀ.

ગઝલ-૨૬

દેખા હે જખ્ખસે તુજકી અય આન બાન-વાલે,
 દીલ લોટ હો-ગયા હે અખર કમાન-વાલે,
 આરીફ-હી જનતે હેં તેરા કમાલ મવલા,
 ગુમ ગસ્તાહી રહેંગે જો હેં ગુમાન-વાલે,
 જાને ન જાને કોઇ ઉંતસે હમેં ગરઝ કયા,
 હમ જાનતે હેં તુજકે અય બે-નશાન વાલે,
 લિલ્લાહ બખ્શ-વાના મેરી ખતા ખુદાસે,
 મેહશરમેં જખ્ખ હો આના ઉંચે નશાન-વાલે,
 અહમદ અહલકા પરદા તો જાનતે હેં લેફીન,
 અપની ઝખ્ખાંકો ખોલેં કયસે ઝમાન-વાલે,
 હાથોપે થામુ કર દીલ ગશ ખાકે ગીર પડેંગે,
 આવાઝે આહ સુનકર સખ આસમાન-વાલે,
 મુશશાકે નાઅતે અહમદ જખ્ખસે હુવા-હુ હાદી,
 મોંહકો છુપા રહે હેં સખ ઇમતિહાન-વાલે.

ગઝલ-૨૭

લા-મકાં પર ઘર બનાયા ચારને,
 દર બદર હમકો શીરાયા ચારને.
 ખુશ થી હીસમત કલીમુલ્લાહ-કી,

તુર પર જલવા દીખાયા ચારને,
 કરકે હમકો મોઝમીનો ખમાનદાર,
 રાહ જનતકી દીખાયા ચારને.
 યૌજ પર ક્રીસમત હમારી આ-ગઇ,
 દીને હક હમકો બતાયા ચારને.
 વસ્ક્ર કીસ મોહસે બ્યાં ઉસકા કરે,
 હમકો દોઝખસે બચાયા ચારને,

ગઝલ-૨૮.

મેં ખુદ મરનેકો રાઝી થી રઝાકે હાથ કયા આયા,
 જલા-કર હરકને મારા કઝાકે હાથ કયા આયા.
 જો દી-થી હુસ્નકી દોલત તો થોડો મેહરબી દેતા,
 બના-કર સંગ દોલ ખુતકો ખુદાકે હાથ કયા આયા.
 કીયા થા શીકવા મેહદીસે લયું મેં પાઝ પ્યારીકે,
 અબસ જુ કર દીયા મેરા હીનાકે હાથ કયા આયા.
 ઉઠા-કર ચાર કયું મેહરીબસે આહીર કરદીયા તુને,
 મેં ખુદહી જાને-વાલા થા ઉઠાકે હાથ કયા આયા.
 વોહ કયા થા નાવકે મીઝમાં,-કે દીલકો ચીરકર નીકલા,
 તકપતા રહ-ગયા મેં દીલ-રઝાકે હાથ કયા આયા,

ખુદાકે રખર જળ દીન કયામતકા બપા હોગા,
 રસુલે હાશેમી હમ્મતકા સારી પેશવા હોગા.
 મુજે હે ખાદ હસ દીનકા ન-જનુ કોનસા દીન હે,
 ઉતર કર શમ્સ જળ નીચે સવા નેજે ખડા હોગા.
 વસીલા હે મુજે ઉનકા કે હેં જો દોસ્ત અલાહ-કે,
 નવાસા હસ પયંબરકા શહાદે કરગલા હોગા.
 કયામત આયેગી શરહમ ઝમીં વ આસમાં ઉપર,
 હસી દોનોં જહાંકે આદશાહકા સર ખુલા હોગા.
 ગુનેહ-મારોંકા બખશાયેગા જતે કીખીયાસે વોહ,
 બજુઝ જતે પયંબરકે નહીં કોઇ દુસરા હોગા.
 ખુદાકે વસતે મુજકો વહાં પહોચાઇયો ચારો,
 જહાં લે હાથમેં નેજા ખડા મુશકીલ-કુશા હોગા.
 શહાદે કરઅલાકા ખુન જળ ખાતુન માગેંગે,
 ખુદા જતે વહાં-પર હસ ઘડી કયા માજરા હોગા.
 ખુદાકી યાદ કર અહમદ યું દતના ખાદ ખાતા હે,
 શકાઅતકે લીયે તેરી મોહમદ મુસતહા હોગા.

આસરા જેરે ઝમીં અય તને બેગાં કીસકા,
 શેહર બેગાના હે ચાં કોન હે પુરસાં કીસકા.

નતો મેં હુરકા તાલીબ ન પરી પર માઇલ,
 નહીં માઅલુમ મેરે દીલકા હે અરમાં કીસકા.
 કંધી ચોટીસે કીસી હમ ઉન્હેં પુરસતહી નહીં,
 કયા ખખર હે કે હુવા હાલ પરેશાં કીસકા.
 હો-રહી હે તેરી રક્તારસે પામાલ જો ખલક.
 તુને સીખા હે ચલન કુખુક ખીરામાં કીસકા.
 હસ જમાનેમે નહીં નામ સખાવતકા અમીર,
 કોન મોહસોન હે ઉઠાયે કોઇ એહસાં કીસકા.

 ગઝલ-૩૧.

કહું કયા રત્નયે આલા અલાહદીન સાખીરકા,
 જુસે દેખો હે મત-પાલા અલહદીન સાખીરકા,
 ચકો અય તારનગાને માઅરેફત સયનાખ હો-જાઓ,
 રવા હે ફયેઝા દરીયા અલાહદીન સાખીરકા,
 જુસે પીના હો પીલે જામ મયે મયદાને કલીયરસે,
 અજબ ચરામા હે રહમતકા અલ ઉદ્દાન સાખીરકા.
 હમારા કઃઅબ્બયે મઃસદ હમારા કીખલયે છમાં,
 યેહી રોઝા યેહી રોઝા અલાહદીન સાખીરકા,
 તસદ્દુક અપને મુરશીદકે કે જુસને હમકો દીખલાયા,
 જમાલે જલ્લયે ચકતા અલાહદીન સાખીરકા.

કોઈ કુછબી કહે લેગોન ગુલામે ખાસ હું બિસમીલ,
અલાઉદ્દીન સાખીરકા અલાઉદ્દીન સાખીરકા.

ગઝલ-૩૨.

જો સમજું આખકા તારા નો વોહ ના મેહરબાં કયું હો,
ઝમીને મસકન ઉસઠી મેરે હકમેં આસમાં ધયું હો.
વોહ ખુલખુલ હું કે રહ સ.તા હુ બરગે ગુલકે સાયેમેં,
ગુલીસ્તાને જહામેં મુબકો શીકરે આસીયા ધયું હો.
યે આફત હે કે દીલ-સેબી નહાં કર સકતે હમ ખાતેં,
પરાયા હો-ચુકા હો જો વોહ અપના રાઝદાં ધયું હો,
જો ઝલીમ હે વેહી તો ફુલતે ફૂલતે હેં દુનીયામેં,
અમન જૌહરકા તેરી દેગમેં સીરકે ખીઝાં કયુ હો,
દમેં દુરકત વોહ દીલમેં ન પડેગા યે ધર હરગીઝ,
મકોં ખુદ જસકા હો મૈગુદ વયરાં વોહ મકાં ધયું હો.
કીસી નાગુક બદનદા કયા તસવ્વુર દીલમેં રેહતા હે,
કહો તો હૌશ ધન રોઝાં તુમ દતને ના-તવાં ધયું હો.

ગઝલ-૩૩.

દીલ તુમકો દે-ચુકા હું ચાહે ખોલો યા ન ખોલો,
આશીક તો બરમલા હું ચાહે ખોલો યા ન ખોલો.

પરવાનેકી તરેહ મેં અય શમએ-૩ તુમ્હારી,
 દુરકતમેં જલ રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
 ઉલકતમેં તેરી લયલી આલમમેં મીસલે મજનું,
 તશહીર હો-ચુકા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
 દીલ બેચ કરકે અય જાં બાઝારે હસ્કમેં મેં,
 સવદાયે ગમ લીયા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
 દુરકતમેં તેરી કાતીલ બેબાક જરે ખંજર,
 સર અપના મેં ધરા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
 સરસે તેરે કદમે પર અય શાહે મુલકે ખુખી,
 તાઅઝીમકો ઝુકા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
 તહસીર કયા હુછ હે મઝહુરસે સાફ કેહ-હો,
 અય જાન બે-ખતા હું ચાહે યા ન બોલો.

ગઝલ-૩૫.

ખુદાકા શુક હમ પર હો-ગયા શીર મેહરબાં કોઈ,
 હમારે ખાનયે દીલમેં હુવા શીર મેહમાં કોઈ.
 હસે માઅલુમ હોતી કદ્ર શીર કુછ અપને ઝુલ્મોંકી,
 જો હોતા આસમાંકે વાસ્તેબી આસમાં કોઈ.
 અમન હો ચાંદની હો મય હો સાગર ઓર મીના હો,
 પીલાયે જામ બરબર કર શરાબે અરમમાં કોઈ.
 યે કયા સુઝી કે આંખેં જાકે નરગીસસે મીલાતા હે,
 ન ખુદ બીમાર હો-જાયે નસીબે ફુશનાં કોઈ,

કહાંકા ઝહદો તકવા ઝોર ઝોર કહાંકી તૌબા અય ઝાહીદ,
 પીયેં કયું કર ન જળ હમકો પીલાયે મેહરબાં કોઇ.
 ખુદા હાશીઝ અબીસે કમ સીનીમેં યે શરાવત હે,
 જવાનીમેં તહો ખાલા કરેગા એક જહાં કોઇ.
 કહો તો આપકે કહનેસે કહદું ગયેરકો અછછા,
 મગર સોચો મીલાયેગા કહાં તક હાં-મેં હાં કોઇ.
 સુખન મકબુલ હો અપના જહાંમેં યે તમના હે,
 ઇલાહી ખાઅદ મેરેબી રહે મેરા નશાં કોઇ.
 ગઝબ હે મે-ખુદીમેં હાલે દીલ વોહ પુછ લેતા હે,
 હુવા જાતા હે હમ-દમ રહતા રહતા રાઝદાં કોઇ.

ગઝલ-૩૬.

ન મીલતા ગુલ-રખોસે દીલ મશહૂર કયું હોતા,
 ન દેખા નરગીસે ખીમાર તો વોહ રંજુર કયું હોતા.
 ખુદા પયદા ન કરતા જગમેં ગર જાતે મેહમદકો,
 તો મુસાકો તઈ મેઅરાજે કોહે તુર કયું હોતા.
 લીખા યા તૌક લાઅનતન ઊપર દેખા ફરિસ્તોને,
 અમર યે જાનતા શયતાં તો વોહ મગરૂર કયું હોતા.
 કીયા હાઅવા અનલ-હકકા હુવા સરહાર આલમકા,
 અમર મુલીયે ન મહતા તો વોહ મનમૂર કયું હોતા.

ગાઝલ-૩૭.

તખાલા જ્ઞાન-હુ કીસ જ્ઞાનસ સુલતાને દીં આયે,
મલાયેકકો જીલુમેં લે-કે જીલ્લોએ અમીં આયે.
ગુનેહ-ગારાને હમ્મતકો નીલ દેતી હે યું રહમત,
તુમ્હારે બખ્શ-વાનેકો શરીફલ મુજ-નખીં આયે.
ન કયુંદર ચારસુ છાયે ઘટા રહમતકી આલમ પર,
કે ગુલઝારે જહાંમેં રહ-મતુલ લીલ-આલમીં આયે.
અમીં કેહતી હે દેખો મેરા મરતબા આસમાં-વાલે,
મેં વોહ હું આજ જસપર અરશે આઝમકે મહીં આયે
તુઝુલે લુતકે હક હે મેહશીલે મીલાદે સરવરમેં,
વોહ હાઝીર હો ખુદ દેખે ન જસકો યે યકીં આયે.
હજારોં તુરકે અંબાર હેં મુમતાઝ વહાં અબ તક,
કદમ જસ જગા રખતે હુયે વોહ માહ-જખીં આયે.

ગાઝલ-૩૮.

માગ હે બારાં હે માહ હે ઝોર પય-માનાબી હે,
ઝુમતે હેં સરે શૌરે મુરગે મસ્તાનાબી હે.
તેરે ઝુલફે ખાલસે દીલકો ગીરફતારી હુષ,
મુરગે દીલ કયું બચ સકે દામ હે દાનાબી હે.
ખુને નાહક આશીકાંકા હઝમેં લાયેગા રંગ,
રખરે આહાહકે આખીર ખુનો જનાબી હે,
હમરે હો રોજપે આશીલ સરહલી આખીમ નહીં,

ખાકા પુતલાબી હે એક દીન ખાકમે' જનાબી હે.
 દેખકર અઝમતકો બઝમે યારમે' કેહને હે' લોગ,
 હસ પરીકે આશીકામે' એક દીવાનાબી હે.

ગઝલ—૩૮.

ખાતીરસે યા લીલાઝસે મેં માન તો ગયા,
 મુટી કસમસે આપકા હમાન તો ગયા,
 દીલ લેકે મુદત કેહને હે' કુછ કામકા નહીં,
 જિલદી શીકાયતે' હુઈ એહસાન તો ગયા.
 ડરતા હું દેખકર દીલે બે આરઝુકા મેં,
 મુન-સાન ધર યે કયું નહો મેહમાન તો ગયા.
 દૃશ્યાયે રાઝે હસ્કમેં ગો જીલ્લતેં હુઈ,
 લેકીન હસે જતા તો દીયા જન તો ગયા.
 ગો નામા-બરસે ખુશ ન-હુવા પર હજાર શુક,
 મુજકો વોહ મેરે નામસે પેહચાન તો ગયા.
 બઝમે અદુમેં સુરતેં પરવાના દીલ મેરા,
 ગો રસ્કમેં જલા તેરે કુરબાન તો ગયા.
 હોશો હવાસ તાબો તવા દાગ જ-ચુકે,
 અબ હમબી જાને-વાલે હેં સામાન તો ગયા.

ગઝલ-૩૯.

તડપતે હેં ઉ-હેં ગયરોંકી હાલત અયસી હોતી હે
 ખુદાકી શાન હે અયસોંકી હાલત અયસી હોતી હે,
 જબ આંખોંસે લગાતા હું તો ચુપકે હંસ હંસકર,
 તેરી તસવીરબી કેહતી હે સુરત અયસી હોતી હે,
 અબી તો ખેલ સમજે હો મગર એક દીન દીખાવેગે,
 કયામત ખસકો કેહતે હેં કયા-મત અયસી હોતી હે,
 હમારી શકલ તેરે ગમમેં પેહચાની નહીં જાતી,
 ખીગડ જાતી હે સુરતબી મુસીબત અયસી હોતી હે,
 બરી મેહશીલમેં ગયરોંસે ધકારે યું મેરે આગે,
 સુરવત આંખકા અય ખે-રુવત અયસી હોતી હે,
 ન નીકમે આ-લ-મે બાલા તક અયસા ચાંદસા ચેહરા,
 હંનહીં કાશીર ખુતોમેં એક સુરત અયસી હોતી હે,
 જરાસી ખાત પર અય હાગ તુમ ઉનસે ખીગડ બમડે,
 ખસીકા નામ ઉલકત હે મેહખમત અયસી હોતી હે.

ગઝલ-૪૦.

તુમાર્યા હે તુમહારા જલ્દયે અનવાર ધનસાં મેં,
 જીમરમેં સીનેમેં પેહલુમેં જીરમમેં જાં-મેં,
 તુમહારે નાખુને પાકા કહાં હે ફુરન ખુબાંમેં,
 મલકમેં ફુરમેં ગીલમામેં ઝોર જીનો ધનસાંમેં,

તુમ્હારે હુસ્નકા ચરમા ચહા હે ચારસુ હરદમ
 અરખમે' હીંદમે' ઝોર રમમે' અકલીમે' ધરાંમે',
 ઝીયા કબ્બ હે મીસાતે રયે અહમદ ખલકે ચક્રમ્મા,
 સીતારીમે' સવાબિતમે' કમરમે' મેહરે દરખશાંમે',
 પડે શીરતે હેં શયદા આપકે હર લેહઝા સર મસ્દાં,
 અમનમે' શેહરમે' કોહસારમે' દસ્તો ખીયાખાંમે',
 ન-ઠેરંગા મોચસર ગર નહો પા-ખોસીયે હઝરત,
 જીનાંમે' ખુદમે' ફીરદોસમે' ગુલઝારે રીઝવાંમે',
 દુરે દંદાને હઝરતકી કહાંસે આખો તાખ આવે,
 જોહરમે' લાલમે' ચાકુતમે' હીરમે' મીરજાંમે',
 ન-ઠેહરે એક લેહઝા જો તેરે રૈઝકો દેખ આવે,
 હવેલીમે' મકાનોંમે' મેહલમે' કસશ અયલાંમે',
 ઇલાહી હીરજો જાં હો નામે અહમદ તારહું પુરંમ,
 બહાંમે' કબ્રામે' ફોરદોસમે' મેહશરકે મયદાંમે',
 ઉસીકે નુરકા અય નુરે યે હે અકસ હર શયમે',
 ઝમીંમે' ચખ્ખમે' ખુરશીદમે' ઝોર માહે તાખાંમે',

ગઝલ-૪૨.

ફનાકા જામ અય સાકીમ પીપી હું તુ બરબર દે,
 બકાકી મયસે આખે મીસલે નરગીસ મસ્ત કરકર દે.
 નીસલો હે તુ અય મવલા નીરલી હે તેરી શાને',
 કીસીકો ખાકી ઢેરી કીસીકો સંગે મરમર દે.
 ખુરાકે લાહને મેઅરાજમે' યે દી દુઆ હકસે,

અતા કર વોહ કદમ આવાઝ અલનેમેં જો દર દર દે,
 ધલાહી રૌઝયે ઐયરલ-વરા પર બખ મેં જા પહોંચું.
 બ-રંગે ગરદીશે ગરદું ન ગરદીશ મુબકો સરસર દે,
 કહા જીબીલસે હકને હમે મીલાદે પયગંબર
 મેરે મહબુબકી આમદકા તુ પયગામ ધરધર દે,
 સદા યે આ-રહી હે હમ-અદમ હુકે બીયાબાંસે.
 અબ્બલ કબરોંમે લાશેં મરને-વાલોંકી તુ ધર ધર દે,
 જલાલી હે અબ્બલ હસ કાદીરે કૈયુમકી કુદરત,
 કીસીકો તાજે સુલતાની કીસીકો બીક ધરધર દે.

ગઝલ-૪૨.

દીલો જાન મેરા લેકર દીલ-ગર કહાં ગયોરે,
 મુબકો બનાકે મુઝતર દીલ-બર કહાં ગયોરે,
 કાઅબેમેં તુબકો હુંડું યા ખુત-કદેમેં અય ખુત,
 જાઉં કહાં કહાં પર દીલ-બર કહાં ગયોરે,
 દુરકતમેં જિસ પરીકે દીવાના વાર બનબત,
 કેહતા થેહી હું દર દર દીલ-બર કહાં ગયોરે.
 અખ તો ખબર લો આકર વોહ ઇશકકા જીગર પર,
 કારી લમા હે ખંબર દીલ-બર કહાં ગયોરે.
 દીખના વોહ અપની સુરત જા તુરકો હે મુરત,
 બે-પરદા અખ સરાસર દીલ-બર કહાં ગયોરે.
 ઉલફત બઝાકે પ્યારે હમસે ફૂંચે કીનારે,
 હયરાં બહોત હે મઝહૂર દીલ-ગર કહાં ગયોરે.

ગાઝલ-૪૭.

હે જખ તલક બસેરા પીંબ રમે' જાનવરકા
 સેયાદ સચેર કરશે કુછ અપને બાલો પરકા.
 ફોર યે મઝા કહાં હે તુઝકો અરે દીવાને.
 જખ આયેગા જુદા હો મેહમાન તેરે ધરકા,
 આખીર પડેગા એક દીન ફલ ફુલસે જુદા હો.
 હોસીલ ચેહી હે ખુલખુલ ઉમ્મ શાખકે સમરકા.
 આદમકો લા અદમસે દે અપની હસ્તે કુદરત.
 ધુમે' મઝા રહા હે સાનેને બિસ હુનરકા,
 જીસ જાતકી તમન્ના રખતા હે તુ જહાંમે'.
 હે વોહ ચીરાગ રૌશન મેહમાન ઉસ સહરકા,
 કોઇ બાત ના-રહેગી બાઅદ અઝ તેરે મુસાફીર.
 પર જીક એક રહેગા આ-માલ અયરો શરકા,
 હમ્મીદ કારવાંદી મત રખ લટીફ હરગીઝ,
 કુછ બાંધશે જહાંસે તોશા તેરે સફરકા.

ગાઝલ-૪૮.

અમ દીસે નાદાં ન બખરા ચંદ રોજ,
 ઇસ જહાંમે' હે બસેરા ચંદ રોજ
 કુરબે હક તુઝકો અગર મંજુર હો,
 છોડ હસતી હો ખીગાના ચંદ રોજ,
 ગોરકી સખતીકા સફમા ચાંદ કરે

ખાટ ઓર ખીસતરકા સોના ચંદ રોજ
કામ ન આયેગા પેશે હક સીવા,
જોર બચે માઠ બાબા ચંદ રોજ;
મુરસલોમે મુસતદાઠ કે સીવા,
કર ગયે સખ નામ અપના ચંદ રોજ,
વકત હે હુશીયાર તો ગફલતસે તુ,
હસતીમે કલીયર હે જુના ચંદ રોજ;

ગઝલ-૪૫.

ફુરકતમે મેરી તનસે નીમલ જાન ન-જાયે,
દીલમે હે બરા વસ્લકા અરમાન ન-જાયે
ખીઠલાને હે અગયારકો પેદલુમે વોદ અપને,
કેહના કહીં અગયારકા વોદ માન ન-જાયે,
વાઝેદા હે સનમ આજકા મત નામ લો કલકા,
કલ તક યે ખીગડ વસ્લકા સામાન ન-જાયે;
બે-વસ્લ તોરે દરસે નહીં જાનેકા જાનાં,
ગર જાન મેરી જાયે મમર આન ન-જાયે;
ધસ વાસ્તે જુત દેખતેહી બાગ હેં જાને,
ઝાહીદકો યે ડર હે કહીં છપાન ન-જાયે,
મુજરીમ હું મેં કાઝી બલા કયું સામને જાઉં,
હીલયા વોહ મેરા દેખકે પેદજાન ન-જાયે,

ગાઝલ-૪૬.

હમીદ હુ મુબકો યા રખ જખ જાન તનસે નીકલે.
 નીકલે તો યા મોહ'મદ સખકે હહનસે નીકલે.
 મુદતસે આરઝુ હે ચેહી મેરી ઇલાહી,
 જાકર મેં દેખું રૌઝા જખ જાન તનસે નીકલે.
 જખ જોરમેં લીટાના પરહ કર દુશ્દ યારૌ,
 તા ખુચે મુશકો અંખર મેરે કફનસે નીકલે.
 જીખોલ જીસકે દરપે દરખાની કર રહે ચે,
 વોહી મોરા ખ્યારા બ્યાંહી ફખનસે નીકલે.
 યારૌ ચે ચલકે દેખો કયસા હે વોહ મદીના,
 જીસકે હવસમેં લાખોં અપને વતનસે નીકલે.

ગાઝલ-૪૭.

ખડા હે દેરસે તાહેર કફન આંધે હુચે સરસે,
 તેરે સદકે તેરે કુરખાં મેરે કાતીલ નીકલ ધરસે.
 ચે કેહદો અખરે બારાંસે અગર બરસે તો યું બરસે,
 કે જયસા મેંહ બરસતા હે હમારે દીદચે તરસે.
 કીસીને વસ્લમેં ચે કેહકે દીલ કુમલા દીયા મેરા,
 ઉઠો વહાંસે જરા સરકો મેરે પુલોંકે ખીસતરસે,
 અગર ચાહે તો કાખુમેં ઉન્હેં કયા કર નહીં સકતા,
 નહીં મેં આપકે કાખીલ હંસી કીજે બરાબરસે.

હાથે વસ્ત્રત અળાં સુનકર છુરી સી શીરમધ દીલપર,
કે ખીસમીલાહ કેહ આપ સદા અલ્લાહો અઠ્ઠરસે.
ન પહોંચા કોઇ દીવારે હકીકતકી ખુલંદી પર,
મગર મેં પાર હો—ગના હું ઇસ સીરરે સમંદરસે.
ખુદાકો બાદ કરને આજ ઠયું બચડો હો મસ્જિદમેં,
નીકાલા કીસથીયે બાહર ખુનોંતે તુમકો મંદરસે.

ગઝલ-૪૮

કીસમત તુ દીખલાદે મુજકો જરા, મહપ્રુમે ખુદાકા સુનેરી કલસ,
કબ દેખુંગા જાકર સસ્ત્રે અલા, મહપ્રુમે ખુદાકા સુનેરી કલસ.
ઇસ હીંદમેં હું જો-અયેન પડા, ખુલવા-સો અરબમેં રસુલે ખુદા,
વહાં પહોંચ-કર દેખું મેં સુખહો મસા, મહપ્રુમે ખુદાકા સુનેરી કલસ.
ફર્યાદ કરે કીસસે જાકર, ઈમદાદ કરેગા કોન આકર,
ખલ્લાકે દો-આલમ તુહી દીખા, મહપ્રુમે ખુદાકા સુનેરી કલસ.
યા રબ બ-હકકે શાહે અરબ, કર દુર તુ મેરા યે રંગે તઅબ,
અબ મુજકો ખારા જલદી દીખા, મહપ્રુમે ખુદાકા સુનેરી કલસ.

ગઝલ-૪૯

બઝકે ચીતવનસે ઝમાનેમેં કોઇ તીર નહીં,
તેજે અબરકે મુકાબીલ કોઇ શમશીર નહીં,
દોનો હાથેસે જીમર ચામકે આયે તો સહી,
ફીર કબી કેહતે હેં તેરી આહમેં તાસીર નહીં.

૩૬

જળ રખી સઘડી સીલ દીલપે હુવા દીકં પમદા,
હાય બીમારીયે ગમકી કોઇ તદ્દખીર નહીં.
સફ-હયે દીલપે મુનક-કશ હે યે ખ્યારી સુરત,
કયા હુવા ગર મેરે પાસ આપકી તસવીર નહીં.
રાસતે પર મેરે આઆ-કે વોહ શીર જાના હે,
ધન દીનોં રાહપે ઝારીખ મેરી તકદીર નહીં.

ગઝલ-૫૦.

બોસા હસ છત્રી જખીંકો લીયા ચંદન બનકર,
હુવા હમ દોશ મઝે જુન્નારે ખીરેહમન બનકર,
ચશમે મરદુમસે જો હે આપકો પરદા મંજુર,
મેરી આંખોમેં રહા કીજીયે અંજન બનકર,
પ્રુને આશીકકા પડા યે હસે બે-દખ લપકા,
જુલફે પુર પેચ ન-કાટે કહીં નાગન બનકર.
દોસ્તી કી દીલે હમ-દદને બે દદસે આહ,
દુશ્મની દોસ્તને કી મુશતરી દુશ્મન બનકર.

ગઝલ-૫૧.

તેરી ઉલફતકો અય ખાજ ન-કયું દીલ કીમીયા જાને,
ખારા જળકે તુજકો હઝરતે ખયરૂલ-વરા જાને.
દીલે બીમારકી મેરે ખખર લે જલ્દ અય ખાજ,
મસીહા તુહી મેરા હે મેરે દીલકી દવા જાને.

તમના હે દીલકી કયા કહું ખા-જયે આલમ,
 તુમહારે મા-સીવા કયા કોઇ મેરા મુદ્દઆ જાને.
 ગદાકો એક પલમેં તુ અગર ચાહે ગની કરદે,
 તેરા દરબાર આલી હે યે રત્ના કોઇ કયા જાને.
 કટી જડ કુફરી હીંદુસ્તાનસે આપકે બાએસ,
 કોઇ કયા રત્નયે આલી જહાંમેં આપકા જાને.
 ન-કયું રત્નમેં આલા હો સીકંદર ઓર દારાસે,
 તેરે દરબારે આશીકા જો અપનેકો ગદા જાને.
 ઝહે કીસમત કીસી દીન ગુલશને અજમેરમેં ખાજા,
 ખુલાઈગે મુઝે વાસીલ ખુદા જાને ખુદા જાને.

ગઝલ-પર.

અજી સુરતગે ગઝલ દુટકે આના દીલકા,
 યાદ આતા હે હમેં હાપે ઝમાના દીલકા.
 તુમબી મોહ ચુમલો બે-સાજતા પ્યાર આ-ગયે,
 મેં સુનાઉં જો કબી દીલસે ફનાસા દીલકા.
 પુરી મેહદીબી લગાની નહીં આતી અપ-તક,
 કયુંકર આયા તુઝે ગયરોંસે લગાના દીલકા.
 ઇન હસીનોંકા લડક-પનહી રહે યા અલાહ.
 હૌશ આતા હે તો આતા હે સજાના દીલકા.
 દે ખુદા ઓર જગા સીના વ પેહલુકે સીવા.
 કે ખુરે વક્તમેં હો-ગયે કીકાના ફીલકા.

હંમલીયાં તારે ગીરેખાંમેં ઉલઝ જતી હેં.
 સખત દુસ્વાર હે હાથોસે લગાના દીલકા.
 છોડકરે ઉસકો તેરી બઝમસે કયું-કર જાઉં,
 એક જનાઝેકા ઉઠાના હે ઉઠાના દીલકા.
 નીગાહે ચારને કી ખાના ખરાખી અયસી,
 ન ઠીકાના હે જીમરકા ન ઠીકાના દીલકા.
 બાઅદ મુદતકે યે અથ દાગ સમઝમેં આયા,
 વોહી દાના હે કહા જસને ન માના દીલકા.

ગઝલ-૫૩

કાસીદ નહીં હે ઝોર નસીમે સહર નહીં,
 ખત કોસકે હાથ બેગુન કોન નામા-બર નહીં.
 હરએક અસ્ક સમંદરસે હે કુઝું,
 તુફાને તુહ હે યે મેરી ચક્ષમે તર નહીં.
 સંયાદ કયેદ કરકે મુઝે કયા ખજલ હુવા,
 દેખા તો કુછ કદસમં બજુઝ મુસ્તે પર નહીં.
 શીર કીસ તરેહ યાં હોકે દીલસે દીલકો રાહ,
 મરતે હં જસપે હમ બિસે મુતલક ખબર નહીં.
 લડકા બઝમમેં ઝોર લીંઢેરા હે શેહરમેં,
 વોહ મેરે ધર હે મીલતા મુઝે જસકા ધર નહીં.
 દીલ ખુ હુવા હે ઉસ દુરે દંદાંકી ચાદમેં,
 કયા ગમ હે અપને પાસ બે બાલો ગીદર નહીં.

જો હર તરફ હે ઓર નહીં હે કીસી તરફ,
 શીર કયા બતાવ્યે વોહ કીધર હે કીધર નહીં,
 કીસકો દીખાઈ અપની તબીઅતકી તેજ્યાં,
 અફસોસ ઇસ ઝમાનેમેં કદરે હુનર નહીં.
 અય જૈશ મે-નશાં હે વોહ ઉનકાફી તરૈહસે,
 યા અપને મુરગે ફહમે શીરાસતકે પર નહીં.

. ગઝલ-૫૪.

પડહો કલેમા મોહંમદકા મોહંમદ નામ લેલેકર,
 મોહંમદકો કરૌ રાઝી મોહંમદ નામ લેલેકર.
 હમર ફારકને કયસા મીટાયા ઝુલમે કુફરતકો,
 બગાયા દીન અહમદકા મોહંમદ નામ લેલેકર.
 તુમ્હારે વાસતે સર દે-દીયા સીખતે પયંબરને,
 કરૌ તુમ જાનકો કુરબાં મોહંમદ નામ લેલેકર.
 કરી જારી નખીને વહાં તુમ્હારે બખ્શ-વાનેકો,
 નહીં આંસુ બહાને થે મોહંમદ નામ લેલેકર.
 યેહી-હે આરઝુ મેરી કે જા હઝરતકે રૌઝે પર,
 કરેં મેં શુકકે સીબદે મોહંમદ નામ લેલેકર.
 અગર ઝહુ-દશી રૌઝયે મુબ કકી મીલે મુબકો,
 મેં ઝાહું અપની પ કેસે મોહંમદ નામ લેલેકર.
 ઇસા હમતકી ખાતરસે મયે થે ગાર તીરોમેં,
 મહાબાને બહાત હુંદે મોહંમદ નામ લેલેકર.

तुम्हें बाजीम हूँ मोअमीनों-के हजरतकी उम्मतमें,
 जन्मज्मो दीनका उंका मोहंमद नाम लेलेकर.
 हरे जन्मतपे पुछे के हूँ तुम कीसकी उम्मतमें,
 जताहुं में नथी अपना मोहंमद नाम लेलेकर.
 ज्जामें कय तलक गोया रहें नामे नथी लयपर,
 जय नीकसे जन्तही तनसे मोहंमद नाम लेलेकर.
 रज्ज या नाम हजरतका हमारें नुरकी कीशतामें,
 शीर छतरे नीकसे मुसा मोहंमद नाम लेलेकर.
 तुम्हें तो कुछ नहीं हूँ शीक जीयादा रादका अशरइ,
 यसे जज्मा मदीनेका मोहंमद नाम लेलेकर.

गजल-पय.

छर, उया राम हं फ़ामो गमीलमे पुछा याहीये,
 हान नरेंद जगह हं दीन जे-दीनसे पुछा याहीये.
 कया तउपनमें मजा हं कत हं प्यारे के साथ,
 छिमको जन्मतका कोसी आरमीलसे पुछा याहीये.
 जसने दिसका जप्पम ज्ञाया हूँ उसे भाग्यलुम हूँ,
 तेजे अम्हकी साइत कोसी वाजवसे पुछा याहीये,
 बारके भीलनेको अय केछ तरेह भीलती नहीं,
 तरेह भीलनेको कोसी वासालसे पुछा याहीये.
 आहो नालोही कनीकत देयता हूँ हीज्जमें,
 कया अम्हकी कोगी ताज्जो दीनसे पुछा याहीये.

ગઝલ-૫૬.

આપકે હીજમેં પહોંચી હે યે હાલત મેરી,
 મેહરબાં તક નહીં પેહચાનતે સુરત મેરી.
 હું સરા-પાયે તમના મુઝે કયા પુછતે હો,
 નીકલી બતલાઓ તુમ્હીં કોનસી હસરત મેરી;
 દુરસે રસવાઈકે અબ મુઝસે નહીં મીલતે હેં,
 દેખતે દુરસે પેહરાં હેં વોહ સુરત મેરી;
 બઝમસે અપની વોહ યે કેહકે બિઠા દેતે હેં,
 જામયે આપકે લાયેક નહીં સેહબત મેરી.
 એક વોહ હેં કે બિડાતે હેં ઝમાનેકે મઝે,
 એક મેં હું કે ન નીકલી કોઈ હસરત મેરી;
 મલીયોં મલીયોં ઉન્હેં શીરવાયેગી મજનુકો તરેહ,
 રંગ લાયેગી કીસી રોજ યે આહત મેરી.
 નીમ-ગાં આશીકે મુઝતર હે અબે દુરકતમેં,
 આઘયે જલ્દ કે હે આપસે રખસત મેરી.

ગઝલ-૫૭.

જસકે હમ મારે હુયે હેં વોહ સીનમ-ગર ઓર હે,
 ઝખમ હે જસકા રંગે જાહેં વોહ નસ્તર ઓર હે.
 હુંડતા હે જસકો દીલ વોહ સીલકે મૌહર ઓર હે,
 દો-જહાં હેં જસકી મૌજ વોહ સમંદર ઓર હે.
 ઇલમે સીના જસકો કેહતે હેં અશીને હેં કહાં,

જીસસે પાતે હેં ખુદ વોહ 'તો મંતર જોર હે.
અબ કહાં જાઈગે હમ ચે આસતાના છોડ-કર,
ઇસ ઝમી-પર આજ કોઇ ઇસસે બડહ-કર જોર હે.
અહલે દુનિયાકે લીયે દેરો હરમ હેં અબ મુજબ,
આશીકોંકે વાસ્તે અલાહકા ધર જોર હે.

ગઝલ-૫૮.

શીરીં ઝખાં હુષ હે મજનુકે પયેર-હનમેં,
લમલા પુકારતી હે મજનુકે પયેર-હનમેં,
ઇતરો મલાલ મલકર હલકે-મેં યાર બયઠા,
ખુલખુલ પકડને આયા સૈયાહ અંજુમનમેં.
આયા થા ખુલ-ખોલોકી તદખીરમેં ગુલોને,
હંસ-હંસકે માર હાલા સૈયાહકો ચમનમેં,
અશમે સીયાહસે તેરી પરદેમેં બતાકે,
તાબલીમ હોને આયા શીતના ફરૈય પનમેં,
બાઝરે મીસ્તમેં ચલ યુસુફકા સામના કર,
ખોટે ખરેકા પરદા ખુલ જાયેગા ચમનમેં,
ખોસેમેં લખકે હંસકર દંદાં દીખાયે હસને,
ખીજલી ગીરાઇ મુજ મર તકદીરને ચમનમેં.
કોઇ નહીં હે તેરા મકદૂર હો તો આતિશ,
હે રખ અજુરા હસ્તે ગરસાલે જોર કનમેં.

ગઝલ-૫૯.

લોઠે હીજરે શાહે ઝમાં કયસે કયસે,
 મીલે ઇસ બલાસે અમાં કયસે કયસે,
 દીયે રંજો અંદોહો ગમ દરહો હીરમાં,
 લીયે ઇશકને ઇન્નીહાં કયસે કયસે.
 જમાલો ખીસાલો સખાયે નખીકા,
 ઝમાંસે મેરી હો બયાં કયસે કયસે.
 સનાયે ધુરાકે રસુલે ખુદમે,
 તારારે બરે હેં ઝમાં કયસે કયસે.
 મદીનેકા હે કર્ક મુદતસે લેકીન,
 ચલું રાહમે નાન્તવાં કયસે કયસે.
 હીદાયત નીઝામી વ સાઅદી વ જમી,
 નખીકે હુયે મદહે ખાં કયસે કયસે.

ગઝલ-૬૦.

મુદતસે બારે ઇશક હે સર પર લીયે હુયે,
 જઈગે હમ યે કશકે અંદર લીયે હુયે,
 સાકી ખડા હે બઝમમેં સાગર લીયે હુયે,
 આઇના હાયમેં હે સીકંદર લીયે હુયે.
 પાયા ઠહી નહીં દરે મહબુબકા નશાં,
 બરસો શીરા હીમા હું મેં ખીસ્તર લીયે હુયે.

મજનું બના જો ઇશ્કમેં લયલા અઢાકે મેં,
 પીછે હજારોં તીફલ હે પથ્થર લીયે હુયે;
 રંજો અલમ હમેં તો મીલા ઇશ્કકે તુફેલ,
 પહોંચે જહાં જહાંયે મુકદ્દર લીયે હુયે;
 પાષ જો ગુલ બદનને મેરે મૌતકી ખબર.
 મરકદયે આયા પુલોંકી ચાદર લીયે હુયે;
 કુયે સનમમેં ફીરતા હે હુસેની રાજો શબ,
 અપની બગલમેં ઇશ્કકા ફત્તર લીયે હુયે.

મઝલ-૬૧.

તુમ મસીહા યે મસીહાખ દીખાઇ હોતી,
 કિસ-મતે આશીકે નાશાદ જગાઇ હોતી.
 ઇન હસીનોકા હે હુસને દો રોઝાપે ધુમંક,
 ખુબ હોતા જો યે દૌલતહી ન-પાઇ હોતી.
 પેહલેહી ઇશ્કકા અંજમ જો હોતા માઅલુમ,
 આખર ખાકમેં અપની ન-મીનાઇ હોતી.
 હિઝ બરશમએ જમાલોંકી મોહબ્બતમેં મરે,
 અપસી ઉલફતકો તો બસ આગ લગાઇ હોતી.
 દીલબી હાઝીર હે મેરા જનબી હાઝીર હે મેરી,
 ઉબર જબ થા કે કોઇ ચીઝ પરાઇ હોતી.
 અપને ઉશ્શાકકો હરગીઝ ન યે જીને દેતી,
 મુશ્કમ થી મુશ્કમ પુલોંકી જો ખુદાઇ હોતી.

કોઈ દીન અથસાળી તકદીરસે અથ કાશ,
મેરી બીગડી મેરે મવલા બનાઈ હોતી.

ગઝલ-૬૨.

હીજમેં આહે શરર પ્યાર કરેં યા ન કરેં.
બે-વફા હે મેં ઉસે પ્યાર કરેં યા ન કરેં.
સુનતેહી વસ્લકો પયગામ ઝુકાઈ ગરદન,
યે તરદ-દુદ હે કે ઇકરાર કરેં યા ન કરેં.
વોહ ઝરફેસે બે ઝાંકે તો મેં ઇતના પુછું,
બીસ્તર અપના પમ્મે દીવાર કરેં યા ન કરેં.
યાર આરામમેં હે વસ્લકી શબ આખીર હે,
યે તરદ-દુદ હે કે બેદાર કરેં યા ન-કરેં.
શકલકો દેખકે ઉસકી યે બતા અથ મુનીસ,
અથસે યુસુફકો મલા પ્યાર કરેં યા ન કરેં.

ગઝલ-૬૩.

અદા બાંકી તીરછી દીખાયે ચલા-બ,
મુઝે અપના શયદા બનાયે ચલા-બ,
પીલા વોહ નશા જીસસે બસ તુહી તુ હો,
મેરી મયકો મયસે મીટાયે ચલા-બ,
મુઝે હીજમેં અબ તલાક તુને અથ જાં,
રલાયા બહોત અબ હંસાયે ચલા-બ,

જુલા વેગ દીલકી કથીલસે તુમે હમ,
 ચલા-જાચલા-જા મોહ છુપાયે ચલા-જા,
 રહે ખ્યાલ દુન્યા ન કુછ ઓર દીકા,
 મેરે દીલસે દોનો છુપાયે ચલા-જા.
 રહું મેં ન બાકી ન મેરા નશાં કુછ.
 સખક તુ વોહ મુજકો પડહાયે ચલા-જા.
 ખુદાકી સમઝ શાન તુ ઉનકો કાઝી,
 બુનોસે મુંહી દીલ લગાયે ચલા-જા.

ગાઝલ-૬૪.

તુમ્હીં કરદે છગર ઠેકરે તુમ્હીં દીલકી કવા ઠેકરે.
 તુમ્હીં ઠેકરે તો પેહ-મેં દીલે દર્દ આશનો ઠેકરે;
 ચેહી મીલનેસે નફરત હે તો ઇસ ઝીલકા ઠીકાના કયા,
 મેં ઇનકે દીલમેં જા ઠેકરા વોહ મેરે દીલમેં આ ઠેકરે,
 બરી મેહશીલમેં ઉસને રાત-બર દેખા કુન અખીયોસે,
 નહોં માઅલુમ હમ ઉસ શોખકી નઝરોમેં કયા ઠેકરે;
 સીતમ હે ખેલ સમઝે વોહ તમાશા રકસે ખીસમીલકા,
 ઠીસીકી જન જાયે ઓર ઠીસીકા મશ-મલા ઠેકરે.
 અબી આછે બલે યે એક બોસે પર ખીમહ બચઠે,
 મનાત્તા હું તો કેહતે હેં મહાં મેરી બલા ઠેકરે;
 હ-હેં અમરોંકી સોહબતને બનાયા અયસા હર જાઈ,
 કબી ઇસ દીલમેં આઠેકરે કબી ઉસ દીલમેં જા ઠેકરે;

ખલાળે દરેકે પુરકત નહીં કરતે મંખર કહીયે,
મરજ બખ લા-દવા ઠેકરે તો તુમ કીસકી દવા ઠેકરે.
ખખર સો તેગસે ઉનકી જો સર દેનેસે કરતે હેં,
હમારા ઇચ્છીહાં બેતે હો કયા હમ તો ખા-વફા ઠેકરે.

ગઝલ-૬૫.

બધ મોસે અયસી કોન ખતા, જોકે આના જાના છોડ દીયા,
કયું નાહક અયસે રૂઠ ગયે, જો મોહકા દીખાના છોડ દીયા.
તન મનમેં લગાકર અગની પીયા, હે દેસસે જા પરદેસ બસે,
મોરે મનકી અગની કયસે ખુજે. મોસે આંખ લગાના છોડ દીયા.
તેરા શરબતે દીદ હું અયસે પીયા, તુહી હે આતા નઝર મોહે હે
ખાન.

તુને ખા-જ-યે આલમ દીક્કો મોરે, મય-ખાના બનાકર છોડ દીયા.
મુસાકો તુરપે એક ઝલક, દીખલાકે જલાયા જાન તલક,
પર શમેઅસે ચેહરે પર અપને. પરવાના બનાકર છોડ દીયા.
મહમુદરાહ અપને ગુરસે મીલો, કીજો અપને પીયાકી સેવા કરો,
વોહ અગલી બાતકો યાદ કરો, કયું અપના ઠીકાના છોડ દીયા.

ગઝલ-૬૬.

કુછ હમ એકહી નહીં ઇતેઝાર બયઠે હેં,
રસુલે પાકે અવફા હજાર બયઠે હેં.

કહાસો પરદે રખકો જમાલ દીખલા દો.
હમ આંખેં ખોલે હુયે છતેઝાર બચઠે હેં.
તુ વોહ હે ચાહ કે ચાહાને મય-રતે જમશીદ,
તેરી ગદાઇકે હમ્મીદ-વાર બચઠે હેં.
અમે શીરાકે ચહે દી'મેં અબ તો ખોકર હમ,
તમામ દૌલતે સખરૌ કરાર બચઠે હેં.
ન-હમકો જરફી હે ખાહીશ ન ચાહ જહકી હે,
પ્રમ્દારે લુલ્લકે હમ્મીદ-વાર બચઠે હેં.
ખ્યાલે રૌઝયે પુર તુરે મુસતફા હે હમેં,
અમોશ સુરતે શમઝે મઝાર બચઠે હેં.
હમેં તો ધ્યાન વોહ સુરકે ઝુલફે રખકા હે,
ધસી ખ્યાલમેં બચલો નહાર બચઠે હેં.
સુના હે કબ્રમેં લીખાતે હેં શખ્સીહ નખી,
અજલકે ધસલીયે હમ છતેઝાર બચઠે હેં.

ગઝલ-૬૭.

ક્યા ખુબ મહેદાર હે યે ચાહકા ખ્યાલા,
લો રટાંમ તૈયાર હે યે ચાહકા ખ્યાલા.
કે ટાંક શકર દુખની નવટાંક પડા હે,
ખાલાઇસે તૈયાર હે યે ચાહકા ખ્યાલા.
ધસ ચાહકી હર દીલમેં બલા ચાહ કયું ન હો,
માઅશુક તરૈહદાર હે યે ચાહકા ખ્યાલા.
બરસાતકે ઝોર જડે-કે મોસીમમેં કહું ક્યા.

મરમીસે મદદ-ગાર હે યે આહવા પ્યાલા;
 કાશીકા મેં કુરઆન કશં ઐર કાહવેકા સદકે,
 સાબમકો કરે ખાર યે આહવા પ્યાલા.
 કયા શીર ખીરંજ ગીર ઐર શરખતકી હોસ્ત,
 ઇન સખા તો મરદાર હે યે આહવા પ્યાલા;
 પીના હે તો પીતો નહોં પચતાઓગે આખીર.
 ખીક્તા સરે બાઝાર હે યે આહવા પ્યાલા;
 યે આહ મેહખમતકી હે ચીનાઈ નહોં હે,
 અહત ઝરીફે ઝાર હે યે આહવા પ્યાલા.

ગઝલ-૬૮.

જમ ઉસ ગુલે રાખન-સે મીઝા પાનકા ખીડા;
 કયા રંગ જમા હુલ્લ દીયા પાનકા ખીડા,
 તંબાકુ મહા-દાર ઇસાયતી હે તરેહ દાર,
 કીતના હે મઝે-દાર બના પાનકા ખીડા;
 ખુશીસે હે કેવલમં બસાયા હુવા કથ્યા,
 કયું દે ન મેરી જન મઝા પાનકા ખીડા.
 શીખી નહી અછળી યે શરારત નહીં અછળી,
 તરસા ન બહાન કરદે આના પાનકા ખીડા.
 રક્ત અયમા હુવા ખુન બગે ધુને દુશ્મન,
 પેહલે જો મુઝે ઉસને દીયા પાનકા ખીડા.
 કયા જરકી હકીકત હે કડં નઝર અબી સર,
 લા પાનકા ખીડા તુ ખીના પાનકા ખીડા,
 મુલકાન ગઝલ કયું નહો મકમુલ હમારી,
 હે તોહ-ફયે અહયામ નયા પાનકા ખીડા.

ગઝલ-૬૬.

સરસે નૌશાકે અઝીઝોને નો બાધા સેહરા,
 સર બસર હો-ગયા એક તુર સરાપા સેહરા.
 મોગરા વ અંબેલી ગુલે રંગી શાદાબ,
 તારે જરસે બડી ખુબીસે થા ગુ'ધા સેહરા.
 સરપે તુરરા હે ગલ્લેમે' હે વોહ બદલીકી બહાર.
 કંમના હે હાથમે' તન પર હુવા ઝેખા સેહરા.
 ઇતરે ગુલ ઇતરે હીના ઇતરે અગર ઇતરે હરસ,
 મીલકે અહ્યાબને મેહકા દીયા દુના સેહરા.
 સદકે હો હોકે બલાય' ભીં બહોત બેહોતેને,
 બોલે માં-બાપ હો મુ'બારક તુઝે બેટા સેહરા.
 શાદમાં દોસ્ત થે ઝોર ખુશ થે બરાતી સારે,
 સખને કમ બાર બડે શૌકસે દેખા સેહરા.
 સખ અઝીઝોને કહા ખુ'બ હે સેહરા વદનાહ;
 આજ તક હમને તો દેખા નહીં અયસા સેહરા,
 દાકસે આઇ હે' પરીયાબી પયે નઝઝારા;
 બા-ગયા ઉનકેભી ઇનસાનકા પ્યારા સેહરા.
 દુરે ગીલમાનો મલાયેકકી સદાયે' આઇ;
 મરહૂમા સદાયે-અલા હે યે અનોખા સેહરા,
 ગુલે ગુલઝારે સીયાહત હે યે દુલ્હા બેશક
 મીસે ખુલખુલકે તસદ્-દક હુવા શયદા સેહરા.
 સુનકે ઇસ સેહરેકો કેહને લગે અહ્યાબ હરીફ,
 વાહવા તુમને તો હે ખુબહી લીખ્યા સેહરા.

નાટકનાં ઉરદુ ગાયનો,

(ભાગ ૨જો.)

૭૦.

કુદરત રહ-મતકા હે યા રખ તુ ઇસરાર-કુદરત.
હાઝીર નાઝીર તુ, હય કાદીર માલીર તુ.
ગાલીખ ગુફરાનો મદ્દહાર, રાઝીક રહમાં રહમતદાર-કુદરત.
સાંછ સુખહાં સરજન હાર, તાલિખ તોખાકા સત્તાર-કુદરત.
ખાલીક યઝદાં કહહાર, વાઝખ જીશાનો બખમાર-કુદરત,
(સંગીન બખવલી)

૭૧

ખાલીક મુતલક કાદીર ખરહક, વાહીદ એક બડા ખીરતાર,
અદ્દમુકા આકા જગકા દાતા, જગત-નાથ હે તુ સત્તાર-ખાલીક.
બહરૌ બરમેં સંગો શરમેં તુહી તો હે તુહી તો હે.
તુરપે દેખા અશોપે પાયા, તુઝકો બશરને અય મદ્દહાર-ખાલીક,
બાગે ખલીલો વાદી અયમન, નુરસે તેરે થે રૌશન,
બેદકો તેરે કયા કોઇ જાને, તેરી લીલા અપરંપાર-ખાલીક.

(જોડ તોડ)

૫૨

૭૨

તુ અબજ હે લાસાની અરે જાની.
 ચે હુમકની તેરી આલ દાલને દીલકો કીયા પાની;
 લગ ગલેસે અય જાની મન માની,
 કયા નાજો અદાકા હુમેં તેરા આશીકે દીલજાની;
 અલ સાથ મેરે જાની અરે જાની,
 મેં જતું તેરા રાજ હો જોડા અપના લાસાની;
 તુ તન તો મેહું જાન, તુ હુર તો મેં ગીલમાન;
 તુ ચુડેલ તો મેં શયતાન, તુ સુરજ તો મેંહું આન,
 અલ સમઝકે અય જાની અરે જાની;
 (તીલસમે મુલયમાન)

૭૩

મેરી અંગીયા રેશમી જાલી-મેરી.
 દેખો ઉડતી ચીડીયા આમ,
 ફસામ, ચેહ ફેસન હે આલી,
 ખુટી નીરાલી, ચેહ ફેસન હે આલી-મેરી.
 (શેઅર)

ચેહરે પર પાકડર પદ્ કીયા, અબર પે કોસમેટીક લમા,
 છીડકા લવંડર મુલ્ક પર, ઝોર જામ રમકા પી લીયા-
 ચે ફેશન હે આલી-મેરી.
 આશીક મીલા કાપ અમર, લીપટા લીયા કલકર ચેહી.
 મન તન શુદ્ધ તુ જાં શુદ્ધ, મન તુ શુદ્ધ તુ મન શુદ્ધ-
 ચે ફેશન હે આલી-મેરી.
 (જાંઝરે મેહર)

૬૪.

મેરે જોખનકે ગુલશનમેં ફુલે હેં ફુલ,
જોખનકે ફુલ સારે ઝમડેકે મુલ-મેરે.
બેલી બ.લી નાર નીરાલી,
માલન હું રાનીકી સુરત કપુત્ર-મેરે.
બેલા મોતીયા ચંપા મોગરા,
સખકા મુખકા મેરે આગે હે ધુલ-મેરે.

(વિક્રમ વિલાસ)

૬૫.

હુવે જાને હેં પાર તેરી બાંકી તીરધી નઝર કે કટાર-હુવે,
રંગ રૂપ અખર નીચાલ નાઝ જાહુ, આક્રમ હો તુજપે નીસાર.
નયન નુકાલે કાલે કટીપે આશીક હુવે હેં હઝર,
હાય તેરે આશીક હુવે હેં હઝર.

(મીરાંબે ચીન)

૬૬.

ચક્ષા જારે બે દરદી સીપઇયા હરજઇયા વાહીયા,
તોરે સંગ નહીં બોઝતી-ચક્ષા જારે.
હરજઇયા દુખ દઇયા ગરજઇયા વાહીયા,
તોરે સંગ નહીં બોઝતી.

માનો માનો માનોઝ માનો,
વાયેદા હમારા જુઠા ન જાનો,
આંખોંસે આતા, મેંકા જો પાતા, પ્યારીકા મેં અપની,
મરવા ભગાતા-ચક્ષા જારે.

(મેહરી ચાંપ)

૭૭.

અજી દુધ લો દીલજની, રસીને પ્યારે સયલાની-કાષ,
 ઉજલા ઉજલા દુધરે ગોરે ગોરે હાથ,
 ગોરા મોરા સજના ગોરી ગૌજન સાથ,
 જો ગોરસમેં બસે સો રસ નહીં જહાન,
 ગોરસ સખ રસસે સરસ જાને ચતુર સુજાન,
 મયકા પ્યાલા જો પીયે સો જન જાન જલાય,
 મયકા પ્યાલા જો પીયે સો જગમેં સુખ પાય-અજી.
 (વિક્રમ ગિલાસ.)

૭૮.

આગ તનમન લગી કયસે યુઝાઉં,
 કયા બતાઉં કયા સુનાઉં કબ ન-પાઉં જીસે જાઉં.
 યે કીસકો દીખલાઉ-આગ,
 હાય ગઘ મેં હાર, પાસ નહીં વોહ યાર,
 દાતા કયસે રહું મન માર,
 કથ ખીના મં કામની, રોઉં કયસી કરું કિરતાર.
 આગ જલદી ઓ પ્યારે, ઓ ન્યારે જરી સુખ પાઉં.
 મેં તુજપે બલ જાઉં-આગ,
 (તખ્તીને હસમત)

૭૯.

સુન મોહનીયા નજરીયા હારનારે,
 તન મન નયેન સખ તોપે વારે, પર દર સખ તુજ પર નીસારે,
 ક્યતક સકંટસે જી નીસદીન હારનારે-
 ખીતી સુનને મેરી પ્યારી, જીસે હું મેં અન તો આરી,

કોઇ જતનસે સંગ મીલાદે ચારનારે-
મેરી જાન મેં કુરખાન, હર હર આન ઓ જી-શાન,
મેરા ધ્યાન કર નાદાન હું બે-જાન,
કબ તક કાતીલ બનકર ખંજર મારનારે-

(હિમલેટ)

૮૦

મેં હું તુમ પર નિસાર, તીરછી તુમ્હારી નઝરસે,
મેરે ધરસે જરસેરે-મેં હું.
હમેં જીતના હે પ્યાર, તુમ્હેં ઈતના ઇનકાર,
અરે પરવર દીગાર, પાલા ડાલા કયસે નરસે-મેં હું.

૮૧.

માઘ લવ આઘ વીશ વન કીસ ઓનલી,
ઝૂટી મેરી સમજે તેરી ગીટપીટ બોલી-માઘ લવ,
હાઉ સ્ટીટ મુન લાઇટ, સીમ્સ ટુ મી ધીસ લાઇટ,
લેટસ ગો નાઉ ટુ ચોપાટી.

ઝખાની.

હંડી સડકપે નાઝસે સામકલ ચલાડંગી.
હર એક જેન્ટલ-મેનસે આંમેં લડાડંગી.
ડબલ રોટી ખાડંગી લે કાંટા છુરી,
મે સેમપીઅન રમ પીડંગી,
ગાના=હારે ગોરે સાહેબ તુ લાલ સુટ સીલા દેના,
હુંમેં તેરી મડમ,
યસ વો નાઉટ,

કેંકયુ.

કમ કમ કમ કમ હુ બળર મીસ,

છટસ ધ ટાઇમ એક પરચેઝીંગ ધ થીંગ્સ ફાર યુ-માઈ.

(જાહેર ગાહર.)

૮૨.

હમ ઝવેરી લડકે હાંહારે હમ ઝવેરી લડકે-હમ,

બડે સુધડકે ચસે મોતી બળર અકડકે,

મેરે ગાહર રતન હેં અદનકે, મેરે રતન સજન તન મનકે,

ચમન હેં લાઅલે ચમનકે, ચસે મોતી બળર અકડકે-હમ.

હર નર સજકર દમકે, બદન ચમન બન ચમકે,

હીરે પૂને મુગે મોતી ચમકે, દરમનમેં જી પરસનમેં.

નીરાલે બર લાડેં મતલબ રમડ ઝધડકે; ચસે મોતી

બળર અકડકે-હમ.

(ચીરાગે ચીન.)

૮૩.

ધસ છુટે સંસાર સીંધુમેં, નર હે બલકી ધાર-એ હો.

ધતસે અયા ઉતકો ધાયા, જન લગે નહીં બાર-એ હો,

બન ઠનકે જમ આધ ધોમનીયા કર સેવા સી માર-એ હો,

દેખ દેખ અનમોલ જોખનવા, લલચે જીવ હમાર-એ હો,

ગરજ બાવલી ગરજ સુહની, ગરજ કરે નાચાર-એ હો,

તેરે જોખન પર તન મન અનઃ ધન પ્રાન મરં બલહાર-એ હો,

વેરી પ્રાતસે જોમ રમાઈ છેહું કુટમ પરીવાર-એ હો.

૫૭

૮૪

ચલ ઘોડે અસવાર રે, ચલ ઘોડે અસવાર-ચલ.
 ટીક ટીક ટીક ટીક હાંકું ઘોડા, સટસટ કોડા મારરે-ચલ.
 નાન કપાળ ઝોર બાજી જીસપર, બેવડા ખોતલ ચારરે-ચલ.
 બલખલ જા તુ ચાર બના તુ, દેખ મેરા સીનગારરે-ચલ
 (સંગીત બકાવણી)

૮૫

સાડે તીન પેસે એક મછલી ના બેચુંગા-સાડે,
 છાંટી મેરી મછલીમેસે નીકલી ચેહ અંગુડી,
 બાજીરમેં જા બેચું ઇસરી ખરીદ લાઉં રોટી-સાડે,
 અંગુડીકા બેચું બલા રૂપીએ લાઉં તીન,
 મુરગીયાં ઉસકી લાકે બેચું અડે સારા દીન-સાડે.
 અડે કે જો પેસે આવે ઉસસે લેંગે બકરી,
 જલા ફેંકે હાથમેસે લે-શીરેગે લકડી-સાડે,
 બકરીકે બચ્ચોંકું બેચું ઝોર લાઉંગા માધ,
 માધકા શીર દુધ બેચે બેંસ લેવેં માધ-સાડે.
 શીર લકંગા મેં હવેલી સોદાગર કેહલાઉં,
 દરબારમેં મેં બાદશાહોંકી બે-ધકક ચલા જાઉં-સાડે.
 ચાહજાદી બહી કોઇ આશક પડેગી મુઝપે વાહરે,
 ચાહી ઉસકે સાથ કરંગા તમ ઝુકેંગે સારે-સાડે.
 (અક્રાંતલા)

૮૬

મેં હીકમત શીરત-વાલા હું ચલતા પુરજ તાકત-વાલા હું,
 જનમ રંગમેં મેરા હું, ઝોર લેહ જોડમેં મુરા હું,

લો આઝમા-કે દેખો, અપના બનાકે દેખો.
 આ કાટ છાંટકી હાંડીમેં ગરમ મસાલા હું-મેં હીકમત.

૮૭

આશીક હોકર મુજ પર દોડે આયે તુમ અય રાનાજી,
 હાં હાં હીક હીક, તુમને જાના સચ હે દાના,
 મેરે જોબનકે યુલશનમેં ભંવરા બનકર આનાજી,
 હાં હાં હીક હીક, તુ યુલ મેં યુલયુલ દીતાનાજી-આશીક,
 મેંબી દીલ જાન, તુજ પર હુંગી કરબાન,
 દીલકો સમજાવો મેરે, જીકો બેહલાવો મેરે,
 મકસદ બરલાવો મેરે, બલદીસે દીલજાન-આશીક.

(વીકમ બિલાસ)

૮૮

તરકારી લેમો માલન તો આઘ બીકાનેરસે-તરકારી.
 પાલક બેચું સોયા બેચું ઝોર બેચું ચોલાઇ,
 ભરે બજારમેં કંડો માફ તો માલનકી જાઇ-તરકારી.
 કકડીકા તો ખ્યાહ રચાયા, કદદુ ખ્યાહન આયા,
 સાચ તુરૈયાં મંગલ ગાયેં યે બાલમ ખીરા-તરકારી.
 ગાબરકા તો કિલઆ બનાયા મુલીકા દરવાજા;
 શકર કંદકી તોપ બનાઇ લહે ફીરંગી રાજા-તરકારી.

૮૯

(ફેમલેટ)

દેખુંગી પ્યારે અબ્બાકી મુખડા,

પ્યારા પ્યારા પ્યારારી મોરે અબ્બાકા મુખડા,

જુલો જુલો યે હમેં દીલસે અબ તક,

દીલસે જાયેગા સારા સારા સારારી. એક મુઠ્ઠતકા દુખડા-દેખુ'ગી,
રખ્યેગા ઊલટત બહમ સખ કુમખા.

કુમખા શીરતા થા, મારા મારા મારારી, દીલ ઊખડાહી હખડા,
દેખુ'ગી પ્યારે અખખાકા મુખડા.

(જેહરી સાંપ)

૯૦

મેરી આલી નીરત નીરત નીરકી ગાગર લાયે, હમ જાયે;

ચપેકી કલીયાં, બેલ ચબેલીયાં, ચુનકે હાર ચુંદાયે-આલી.

મેરી ચુંદરીયાં ભોગી સગરીયાં છલ છલકે મગરીયાં;

પાનીયાં ડારત ગજરે ચુંદત, આગમે' રંગ રચાયે-આલી.

(શકુન્તલા.)

૯૧

પયસેકા હે બાગ બાબા, પયસેકા ખટરાગ,

પયસેકા હે બાગ બગીચા, પયસેકી હે લાગ,

પયેસે-વાલા સયેર કરે, પયસાહી પુલ ખાય,

પયસે-વાલા પુલ ચુને, બે પયસેકા મુરઝાય-પયસે,

(વિક્રમ બિલાસ)

૯૨

પ્યારે મોહે લંડનસે માટર મંગાદે;

મંગાદું મંગાદું મંગાદું મેરી જનન-પ્યારે.

કરભો પીયા ઠંડા જીગર, પીકે આઘસ સોઢા વાટર,

અન દીલા બલકાન તેરે કુરખાન-પ્યારે.

(જહોરે ગૌહર.)

૯૩

નીરમલ બરનેકો નીરરે, જોરી ચલી કુચનેકો-નીરમલ.

મુઘેપો ગામરીયા હરવા મહેમે, અમ રમાકે અખીરરે-મેરી.

નામનસે કાલે બાલ મુલાવત લયકાવત ગોરા સરીરે-ગોરી.
(જહાંગીરજી ૬ ગા.૬૨)

૯૪

તુમ ન આયે હમારે આંગનમે,
મલી બાદે બહારી મુલશનમે-તુમ ન.
સેજ બીછાવું પુલોંકી મેહન,
હરવા મુંધાવું મરવા સોહાવન,
આઓ બીઠાવું નયનન-મે તુમ ન.
(તીલીસમાતે મુલ.)

૯૫

અમ્મા મોહે ખેલનકા ટેસુ મંગાયે દે-અમ્મા,
મલત, ટેસુમે શીરં, ઓર દીલસે મજન મે ગાઉં,
નીત મંગલ ઓર નયા ખેલ નીત દહાડીમે રૂપ બનાડિ'રે.
મોહે ખેલનકા ટેસુ મંગાયે દે-અમ્મા.
(મુશરે જરીના)

૯૬

મુલમ નકર ઓ ઝાહીર શાતીત, જગમે રેન બસેરા હે,
સહર ફનાકી હો-ગઈ જસદમ, સફર અદમકા તેરા હે-મુલમ.
સાય લે મશઅલ કારે નેકકી, તા હો ઉગતા કુછ આગે,
કસરે અજલકા ગોર હે જના, જસમે સદા અધેરા હે-મુલમ.
(જ'જરે ગાહર)

૯૭

યોગ માના, યોગ સેના, અયસા મુખીદાર બલા હે કોન;
અજ વોહ કસ હે

બહા કુરમી, વહાકા પુતલા, અયસા અજાણા પાર બસા હે કોના
 અજી વોહ કુતા હે.
 બાટકે ખાયે, ભાગ બતાયે, અયસા ગુન, આકાર કુવા હે કોના
 અજી વોહ મુરમા હે.
 જલદી જામે, રનમેં આમે, અયસા ખીર બના હે કોના
 અજી વોહ મુરમા હે
 (વિક્રમ બિલાસ.)

૯૮

ન હોના ચાહીયે નાઝાં કીસીકો ઝીંદગાનીમેં,
 હમરેં માહર અરઝાં પડે હેં દારે દાનીમેં—ન-હોના,
 અનાસીરમેં હે જળ તક રહ સળ આલા વ અદના હે.
 મીથે લાખો હવામેં ખાકમેં આતશમેં પાનીમેં—ન-હોના.
 ખુદા મહકુઝ રખમેં આફતે અઝો સમવીસે,
 નહ કુપલ હે નીકલી ઇનદીનો નખલે જવાનીમેં—ન-હોના
 (અકાવલી)

૯૯

બનકે તવંગર મીસ્ત્રે સીઃદર. માલદાર કેહલાતે હેં,
 ખેલ કુદમે કીસમત-વાલે દૌલત હશમત પાતે હેં,
 મોતીફ દરીય મેં ગોકે લાખોં ગોને ખાતે હેં.
 હિસ્મત કુટી હો તો કંકર પથ્થર લેકર આતે હેં.
 હમ ધરમેં બચઠે હીરે મે.તી પાતે હેં,
 હમ ઝગડા કરકે હલવા રોટી ખાતે હેં,
 હમ ચોરી કરકે પચ્ચે છકકે લેલાતે હેં.

હમ તાડી પીકે રસ્તામસે લડ જાતે હેં,
 થપ્પડ દેતે હેં, લપ્પડ દેતે હેં,
 હાર જીતકે લાતે હેં હમ માર પીટકે ખાતે હેં,
 અલાઉદ્દીન મીર અલાઉદ્દીન મીર;
 ઉડાઓ ચમન પીર ઉડાઓ ચમન પીર,
 (અલાઉદ્દીન)

૧૦૦

મેરે દીલને હવસ કી હે તેરે દરસકી,
 તુ ધરસે જો બાહર નીકલતી હે,
 તુ હે પુરે બરસકી બની મેરે રસકી,
 મેરી ખાતોસે ક્યું તુ મચલતી હે
 બરસ સોલાકા સીન તેરા જોરી કામીન,
 હેં જવાનીકી રાતેં મુરાદોંકે દીન,
 મેં હું કબસે ખડા જરા આંખે લડા,
 ક્યસી ચલ ચલકે દીલકો કુચલતી હે,
 ખચ્ચર આંખો છે હાથ, મારો જોડાની લાત,
 બસ લગાવી લુચ્ચાને કાઢી નાંખો બાત,
 પડે બારી મઝા- દીધી સારી સળ.

(શુમાન તારા)

૧૦૧

જગ ઓ સોને-વાલે મુસાફીરે, સંગ સાથીને ડેરા ઉઠાયા.
 સૂન ઓ મતવાલે નીરાલેરે, સખને કુચકા હે ડકા બળ્યા,
 સાથી-બી જગે સંભાથી-બી જગે, જગા સખ અપના પરાયા.
 તુ ક્યસી નીંદમેં હે મુરખ, અબ તક જો હોશ ન આયા,

સાથ ઝમેલા ઝોર તુ અકેલા, ચોરનકા કર છાયા,
હમ ભમ બોર બાંધ કમર, નહીં છુટ જાયેગી માયા.
(પાક દામન)

૧૦૨

કચસી મતવારી યે બતીયાં બનાયે રહી,
નયનાં લગાયે રહી સયના ચલાયે રહી.
અખીયાં મીલાયે રહી છતીયાં દીખાયે રહી,
ચલ ચલ નારી લવારી બજારી-કચસી.
પ્યારીકા પારીમે ખારી હે ન્યારી,
નઝર દીખલાને લગી નયનાંકા પ્યારી કટારી-કચસી.
(હેમ લેટ)

૧૦૩

ફુલ્હા મેં બન જાઉં રે, તોહે ફુલ્હન બનાઉં,
જરો જવાહીરકા બનાકે જેવર, તુજકા પેહનાઉં રે,
નાકમેં તેરે નયની જવાહેર, લાકે અબી પેહનાઉં રે,
સર પર સેહરા તેરે પરીશ, પુલોંકા લાકે બધાઉં રે.
(તીલસમેં સુલયમાન.)

૧૦૪

પેટબર તાડી જો પીલે ચાર તુ, પુલકર હો-જાયે
રસતમસા તેચાર તુ.
નૌશ કર નીરા રોજ મઝેદાર તુ, ફેડદે હાયોસે
અપને દીવાર તુ.
દુખતા હો ચા સર હો બારી, પીલે મીઠી કડવી તાડી.
જલદી જલદી ફેડે નારી, ગરમી જાગે મારી મારી,

લીપરે હાથોએ અપના કામનાર તુ-પેટ ભર.
(કાચો નકાર)

૧૦૫

કોસી ચાલસે અપના કામ બનાઈ, કોસી પાછ,
બીખારીકા બાપ બનાઈ.

ઉલટી સીધી માડી ચલાઈ, સુઝી પેળાત અપ વાહરે વાહ.
બડી મેરી હીમત બડી, મેરી કુદરત બડી બડી,
સુઝી ચાલ.

કામ હે મુશ્કીલ મેરા, કરદે તુ અગ હલ મવલા.

અમાની.

ક્ય પામસી ગ્રીક ઇટાલીયન ઇંગ્લીશ યા અમેરીકન,
જપાની યા રસી અફઘાન, મુસલમાન યા ખાદન,
ઇમતીહાં છુ' બાપોકા મે', બનાકે પેહલે કલાસ,
મીયાબાઇ જો આયે હોગા અવલ નંબર પાસ—

કોસી ચાલસે,

(જાહેર ગી.દર)

૧૦૬

સારી દુન્યામે' ફક્ત બાપા મુઝે લેસકા જમાલ,
લેસકો સરત પર શીલ મે'ને કીયા હે જાને માલ.
નામ હે ખીરખાન મેરા ઓર મે' પરી હુ બે-નિસાલ,
સમરે દુન્યાના પરસ્તામે' મુઝે આપા ખ્યાલ,
હાં ઉપર ઉપર ચલત શીરત આપ મેરી સવારીર,
મુરત મુરત પ્યારી પ્યારી વારી વારી, સાજન સોયા મેરારે,
હું બલકારી રે—હાં ઉપર ઉપર.

સીધ લેભકર પરસ્તમિં ધસે ગા-ધાતેખાર,
 વરલકે લુટું મઝે હાસીય હો લજજત જે-ધુંમાર
 ક્યું ન મોહમેં પાની ભર આવે જો હો બેસો કિનાર.
 ફરનકે ગુલઝારકી લુટુંગી મેં હરદમ બહાર.
 હાં હવર હવર— (ગમે જહાંનુમા)

૧૮૭

જની લાસાની તુરાની મુરતીયાં,
 પ્યારી દીવદારીની સારી હે બતીયાં,
 જહૂસા ડાગ હે આંખોને પ્યારી.
 પલકોને મારી કટારી,
 બલકે તલકે તનમેં મનમેં—જની.
 (દીવ દરેશ.)

૧૮૮

ચલતી અપકા અંચલ ચાલ સુંદરીયા અલખેલી
 જોયન રસ માતી ડોલે નયનન અમરત રસ ઘોમે;
 સંગમાં બને મંડલ ખેલી આલી,
 એક તો નયના મદ બરે ફરે અંજન સાર.
 અં જૈરી કંઈ દેન હે મનવારની હતીયાર.
 અહાહા શ તો વાલી એહો હો બોલી બાલી,
 નહ બેલસી હે નાર નમેલી.
 (અસીરે હિસં)

૧૮૯

છોટા પીલા હું મેં જડા ચાલીયા,
 ચાલીયા જલીયા તાલીયા—છોટા.
 પુરા વૃદ્ધાનીયા પુરા મસ્તાન હું,

તુફાની સયલાની બોલા મસ્તાન,
મન માની મરજની મસતી તુફાન,
ચયતાની ખફકાની છોટા ચયતાન,
કરતા હું લુકમાની બનકર લુકમાન,
રમત બરા મમત બરા મેં બડા છલીયા-છોટા.
(વિક્રમ બિલાસ.)

૧૧૦

ગુલે ગુલઝાર નાજો રાનાઇ, કયા માત ચે દીલમેં આઇ-ગુલે,
મેરે ચમનસે ચુરાકે ગુલ તુ કર ગયા ગુલશન કુલ વીરાન,
સોનેકી મેરી બારા દરીમેં જામે તેરે અયશાન,
મીલાકર હાય અંગુઠી સરકાઇ-કયા બાત.
તેરી ખાતીર જંગલ જંગલ બનબન શીરી મેં સર મરદાન.
બનકે નજુમી તુજસે મીલાયા બાપ તેરા સુલતાન,
સરાસર દેખ મેરી ચતરાઇ-કયા બાત.
ચાહા ચા એક સીરેસે તેરા ધર દર કર મેં સખ વીરાન.
માન મેરા એહસાન, પ્યારે બચ મઝ તરી જાન.
સમઝ લે ખુબ ગર હે દાનાઇ-કયા બાત,
દીલબર સમઝ ન મુજકો જીસકા જીતલીયા મયદાન.
બાઇઓંકોં-બી દામ દીલાકર કીયા બહોત હયરાન,
કહો કયા શાન ઇસમેં દીખલાઇ-કયા બાત.
હમ્માલા તેરી સાસ હે આતી પાસ તેરે સુન અય જીશાન,
ચોડા લીખ્યા બહોત સમઝ તુ આ જલ્દી ઇસ આન.
વમર ન જાન અપની ફસવાઇ-કયા બાત.

(બકાવલી)

૧૧૧

ચમકા ચલતા છલતા જલતા મુજકો ચે કયા દીલમેં સમઝા.
ચીકના રીતના કુટના હમકા પ્યાલા હે ચે સમઝા.

તેમ મારું સનનનન જન જાયે સનનનન,
બનકે મુરદા ફડકે મુરગા સાથી હો વોલી જમકા.

(પુને નાહક.)

૧૧૨

મેં તો પુજન કરો હનુમાનકો—સૈયાં.
ચલો હનુમાનકો ઘેલી પ્રીયા ધામકો—મેંતો.
તેલકી પુરી હનુમાનકો ચડાઈ, ધીકી પુરં મેરે ચારકો—સૈયાં.
આંકડેકે ધુલ હનુમાનકો ચડાઈ, ચંબેલીકે ધુલ મેરે ચારકો—મેંતો.

૧૧૩

કમર બાબ ખા-ગઇ હુમરે હલકાન,
બદન દુખતા હે બદન દુખતા હે, હુમ્ર મેં હયરાન—કમર.
સજન મેરે હાયોકો દાખ જરા મેરે પયરોકો દાખ કહો,
ધુનાન દેખ મેરો જન—કમર.
હુમરે મેરો હડડીબી તોડ ગાલી.

પસલી મરોડ ગાલી, ઉલટી ઝંજોડ ગાલી જન—કમર.
(હુસ્ન આરા.)

૧૧૪

કોરદીગાર ઉસ્તવાર તેરા ઇકતેદાર,
રોજગાર કારોબાર પર હય,
ખાકસાર આર જર હમ હેં ગુનાહ—ગાર,
તેરે આગે સરકો ઝુકાયેં—

અહમ સીતમ કદમ કદમ થા હમપે દમ બદમ,
કરીમ કરમસે ગમ તેરે અહમ હે અબ બહમ.
અમન અમન હર દીલ મગન હે સરકો કરતે ખમ.
તેરે આગે સરકો ઝુકાયેં. (દાવ પેચ)

નાટકનાં ગુજરાતી ગાયનો.

ભાગ ૩ બે.

૧૧૫

રંગ ભેરંગી રમની રચના. દીસે છે ખારી શું ન્યારી.
 પ્રભાત ખીલી રહી પુરી છે, પ્રભુ ખરી તુજ બસીદારી—રંગ.
 ઝંડા સર્પ સમ વહી ઠરેછે, ચક્ષુઓને સર તર મારી,
 પરવત હિંચા મર્વ બતાવે, ખીચુ નમનતાઈ મારી—રંગ.
 મેના મોહન પંખી મનહર, ગાયે સ્તુતી લલકારી,
 બહાણું વાયું ખગર કરે છે, બચાન બોલે વિસતારી—રંગ.
 (હક ધનસાહ.)

૧૧૬

હળી મળી આવો (૨) સૌ સાહેલી પુજન પ્રેમ થકી ખરીએ,
 અતી ઉછરે સૌ મળી સંગે, ઉત્તમ વિધીને આચર્યોએ-એ.
 મહન રિપુ ભવ પતિને બજાએ, બજન મળી તદે ધરાએએ.
 સુખકર જનવર સકર સ્તવીએ, ભવ ભવ પાતીકપર હરીએ,
 વિષ વિધીએ પાવંતી પતિને, પુંછ પુનીત પતિને વરીએ.
 (ઉત્તરેશી.)

૧૧૭

આવો રસીક મનોહર મનહર મુરતી સ્થામળારે,
 વીબહળ વ્યાકુળ વહાલા વિન આ બાળા પાતળારે—અ.વો.
 પ્રિતમ પ્રતી માળા પહેરાવું હું પ્રભાતમારે,
 આપું આર્ભામ અધરામૃત વાલમ વહાલમારે—આવો.

સાખી.

અંદ્ર વિના પ્રિય ચાંદની હડીત મન આધાર,
 દુર થયા દુઝ બેટતાં મળ્યો થ સ આધાર.
 દીગ્ધ હર દર્શ થકી મન હર્ષ અતી પતી બામણારે,
 આપું આર્ભામ અધરામૃત વાલમ વહાલમારે.
 (અદ્રીકા)

૧૧૮

ના છોડું હું એ નાર (૨)
 અંદ્રમુખી મૃગનેની મનોહર રૂપ ગુણ પારાવાર—ના.
 મજ્જ ગમની હલ કોકાલ વેણી ઉત્તમ તન આધાર.
 તીક્ષ્ણતામાં રંભા રતી સતીનો મર્વ હરનાર—ના.
 રસે રસી પી સુંદરો ચાણી સદા શાંત કરનાર,
 આ ભવસાગર વિના પ્રયાસે તારોને તારનાર—ના.
 (અંધક આતુરી)

૧૧૯

ચાલરે રસીલી છત્રીલી રંગીની લગન વેળા વહી જાય,
 આવરે પહેલી બહેલી અલગલી મગન મગન મન થાય.
 કોમળ કરને અહણ કરાને મધુરો મન લલચાય—ચાલરે.
 રંગનું સુરંગ સુકુચો સુગંધી કરતુરો માલ,

સુરંગી સોને નહોં સુમધ જગતમાં જણાય.
આજ કરતુરો સુરંગી સોતું સુમધી થાય,
મંગલ ગીત પ્રીત રીત સકલ મોરી ગાય.—

(અશ્રુમતી.)

૧૨૦

નવા જવાનો જુની જગતનાં રોવાજ સાથે મચાવી જંગ,
પુલી ફરે છે કોતકો અજબ બતાવી કરે છે દંગ.
અકડ ફકડ તો લખોપતીની અને અવસ્થા ખરી બતંગ,
શીખી બણીને ચાકરી કરે છે જી ધરી ઉમંગ.
કમાય તો હદ અઢારથી વીસ દમામ પુરો છકેલ દંગ,
રકમ રકમનાં લીઆસથી બસ વીટી ઉપરનું જણાયે નંગ-પુલો,
ઘેરમાં અગર વાંસ ફેરવો હાંધુ ન આવે નજર,
બેંડ સ્ટાંડપર ખાયડી લખ ફેરવે બે ખતર.
ખાયડી બને પારસણ અને બાયડો બને જાંગલો.
જાંગલો બને ખુશ થઈ પછી હોય આંધળો પાંગળો.
બની શીરંગી બીડી પીયે તે મજહબનો કુલ કરે છે બંગ-રકમ.

(હક ધનસાઈ)

૧૨૧

વા વા વા વા દીવાળું, મેહનત વીણુ ધન પરમારં,
દીવટ રમડા રળવાનું, છે સાધન વાહ મઝાનું.
ખુબ માલ લખ ખાતે નામે, નગરશેઠ બનવાનું,
ખોટ મયે ધર સાળું રાખી ફડકડ પુ દીવાળું,
હે હાટી સૌ ધરાણું હં, સંતાડાને નાણું-વા, વા.
સિદ્ધ સાધુ કે જોશી ડોસીનું ધન હોઠમાં કરવાનું.

શાપણુ ઝોળવવાનું બહાનું ફડકડ પુ દીવાળું—વા. વા,
 પુંક્યું કે પછી પુત્ર નામની જમાવીએ ફડકનું.
 અનગલ માલ લાકને પાછું ફડકડ પુ દીવાળું—વા. વા,
 (કુસુમ કળા.)

૬૨૨

સમજો સજ્જન સહુ નર નાર.
 કાયા માટીમાં મળનાર—સમજો.
 જુઠી કાયા જુઠી માયા જુઠો પુત્ર પરીવાર,
 જુઠી જેવી આતશબાજી તેવો આ સસાર—સમજો.
 માત્ર પીતા સૌ અહીનાં સાથી અંત સાથી કીરતાર,
 તેને બજજો ભાવ ધરી સહુ તો તરસો ભવપાર—સમજો.
 (શુણુ સુંદરી.)

૬૨૩

ધારા મહને હીરાના કંકણુ અપાવો.
 કંકણુ અપાવો મોતીમાળા પહેરાવો (૩)
 જે તું કહે તે માલ અપાવું.
 લાવું હું કાલ મારી જાન-તારા સોગન લાવું.
 કાલ નહીં લાવેને કાલ મારા પ્રાણ,
 માણિક મોઢમાંથી જાકે રૂડા દાગીના ધડાવું.
 મહારી દેવીને દીપાવું આવી કરે પ્રેમ પાન—ધારા.
 (લીલા.)

૬૨૪

માની મારે કહું માન.
 નમણી રમણી અંદર સમાની, મોહના માર્યા તેં બાણુ—માની.
 કામળ કળી અલ્લમેલી ઘેલી, માન ન ધર તું શુમાન,

છથુકો છોડ લપેટ આ કોટે, પી પા પ્રીય રસ પાન—માની.
(પ્રતાપી મંદ.)

૧૨૫

દીવાનાં દીલમાં ડાહ્યું જરો તું ચારે,
મસ્તાના મનમાં, માની જરા સ્થિર ચારે;
કાં નાહક મરવા બની પતંગ દીવે પારે—દીવાનાં.
દીવાને દરકાર નહીં બળી બળી મરે પતંગ,
એવો જીવડા જાગુ તું જુડો પ્રીતીમે રંગ;
એવા જુડા રંગે ન રંગારે —દીવાનાં.
જે મુરતપર મોહીને તું તરફડી મરે અહીં,
તેને તારું સ્વપ્ન નહીં, મોહી નીંદર મહાં;
મિથ્યા આશા ત.જે ન તણુર—દીવાનાં.
(શારદા વિજય)

૧૨૬

બહાલમજી સાડી ગુલાબી મંગાવો,
પોલકા બનાવો માતીમાં ટંકાવો;
બંગડા બે હીરાની;
મેઘી મહાવો જડાવે.—બહાલમજી.
સાચી.

મુરતમાંજ જણાય છે ધુતારાનાં ઢંગ,
જેવા વાતો પૂરશે તેવા નંદશે રંગ;
હંસીના દુઃખમાં રસીલી ના રસાધમે—બહાલમજી.
(જુમલ જુમારી)

૧૨૭

હડી આવે પ'ખીડા લાવે પ'ખીડા પીવાનો સ'દેશ-હાં હાં.
પીયુ તારો ઘેલી પંથ સીધારો લીધી વાટ વિદેશ.
એકલી અટુલી મુઠી નારીને બાળે વેશ-હડી.
નાથ નમેરા હોય ન મેરા
શાનો પ્રયો અદેશ,
બામની ભોગી જુલો બટકે-એકલી.

(વીર મંડળ)

૧૨૮

અલખેલીના બરથાર તમે ચાલો,
હાય હાય નખરાલી નાર, તું બટકે હું બેભર,
છખીલીના છેલા યાર-તમે.
વાહ ! છેલા અમે દીલદાર તું છો અહા ? ઉંઘપરી અવતાર,
રસીલીના રસીક જણુગાર-તમે.
ચાલ રંગે જમાડું રાજ, પ્રીતી રસમાં હુમાડું આજ,
અહો સફળ સૌ કાજ,
મેરૂ મારો તું શીરતાજ-છખીલી.

(પ્રતાપી ચંદ)

૧૨૯

મ્હારી ભોળી સાહેલો વર ઘેતી શું થાય,
જાને જાને ચળેલી કેમ કેવી ચીઢાય-મ્હારી.
પ્રેમ માટે કમળમાં જામર કેવી થાય,
પ્રેમ માટે સાહેલીનાં મેલા તું ખાય-મ્હારી.
પ્રેમ માટે પતંગો દીપકમાં જળાય,
વાહ મંદન અગન તારો અજબ મહીમાં-મ્હારી.

(લીલા)

૧૩૦

પૈસાનાં આળે સૌ પુંજરી, પૈસાને આપે સૌ માન,
 પૈસાએ ભોગવે સરહારી, પૈસો ઢાંકે પાપ મહાન-
 જરે બને ગુણવંત બદકાર, રચે નીચ યુક્તિ હજાર,
 ન કરે હટે પાપે ચાર, એવો છે જરનો બહાર-
 હમાઇ લુચ્ચાઈ હીકમતે જમાવે દોલત તમામ,
 પૈસા બસ પૈસાએ જમમાં મલે એશ આરામ-

(વીકાળનું વસીયત)

૧૩૧

નહીં આવું સ્યામરે, નહીં આવું કાનરે,
 મારે ઘેર શ્યામળીઓ મેમાન છે,
 રંગ રસ પ્યાલો વાલા પીતારે જાળે,
 દોસ્તીની વાલા આ દુકાન છે-નહીં.
 સોના રૂપાતું માફં બેડલુરે વાલા,
 પાણી જરવામાં માફં ધ્યાન છે-નહીં.
 રંગરસ રસબસ વાલા રમવાને કાળે,
 શોખ મારો પુરો સુલતાન છે-નહીં.

(સરહાર બા)

૧૩૨

અંચળ ચતુરા ચપળ નયનથી ચીત ચમકાવતીરે,
 મનહર મધુરી મન મંદકથી નીત નવરાવતીરે;
 પ્રેમી કાળે હરનીશ કુલતી પ્રેમ પુષ્પની માળા ધરતી,
 પ્રેમી કેશં ચુરણ પ્રસંગે મહાસતીરે-અંચળ.

મહન કટારી તનપર મારી, જખમ ફર્યો છાતીમાં ફારી,
બમર કમર રસમાં બામાં બરમાવતીરે-ચંચળ.

(જમત સિંહ)

૧૩૩

ચલરે ગાગર ચલરે ગાગર જમુનાજી જખએ,
જમુનાજી રળીઆમણુરિ ગાગર ધુમે-ચલરે.
પાણીડા જાઉં તો મને તડકારે લાગે,
સાહેબા ચંદરવા બંધાવોરે, ગાગર ધુમે-ચલરે.
શેરીએ ચાલું તો મને કાંટારે ભાગે,
સાહેબા ગાલીઆ ઢલાવોરે, ગાગર ધુમે-ચલરે.

(રસિક મણી)

૧૩૪

કઠણુ જમાનો કળીયુગ આળ્યો તુન્ય પુન્ય કરવા,
નિમક હરામી નોકર બેઠા અધર્મ આદરવા,
ધર્મ ન જાણે ધર્મ ન આણે પાપ પ્રમાણે મમતા માણે,
ઝેરજ જાણે વેરજ વખાણે પર વનિતા વરવા-કઠણુ.
આ જોષ ઉરમાં આગ ઉઠે છે, દીલ દમેછે શોક સમેછે જીવ બમેછે,
અરરર મુજ ઉર ચરચર બરપુર હરિહર જખપર સુખકર દુખકર,
પેરી હર સંકટ વિશ્વપાત તું મોહ લુવન બરવા-કઠણુ.

(ચંપક આતુરીકા)

૧૩૫

ઓ મારો રંગીલી દરજણુ, છપ્પીલી દરજણુ, દરજણુ,
ગુલાબનો ગોટારે, તારો જમમાં ન જડે જોટો,
ખવરાવું પીવરાવું હાથમાં નચાવું, વાળે રખે તું મરખાજોટો,

લાહી લુહીને ધરણ્યે ધરાણ્યે, મનથી હું ખાતખર મોટા,
 એ મારે તો જોઈશે શીરો પુરોને સાથે સાત વાના હંઅં,
 અરે અહીંનો મલશે રાટલોને હુંગરી શીરો પુરી તો,
 નાણાંનાં ટાણાં હંઅં. (અશરમતી)

૧૩૬

ઠાર ઠાર મારું ઠાર મ્યાન કરું ત્યારે તરવાર,
 શા છે પાપીનાં બાર, કાંઈ નથી મુજને દરકાર-ઠાર.
 ઝો બહાદુર હાથિયાર, ચઝો તમે તૈયાર,
 ઝટકી પટકો પટકો કટકો કરો અત્રુની સાર-ઠાર.
 વરી જશે શું નાર જેથી મારો પ્યાર,
 મારું માર જઇ નીરધાર પહોંચાડું ચમદાર-ઠાર.
 (મદન ચંદ્રીકા)

૧૩૭

શાણી સ્વીકારી મેં શાણી સ્વીકારી,
 ચમ મારો ચમ મારો તું પ્યારી પ્રાણધાર,
 વારી ગમ વારી ગમ વારો બલહારો,
 ચમ દાસી સદાની તમારો હંયાનાં હાર,
 હંચે લપટાઓ અધીરા ન ચાઓ,
 ધર્મ બંધન થકો બધાવા, જમ કોરતાર છે જોનાર-શાણી.

૧૩૮

જરા નાચેછ નખરેથી ચાર, હારે જરા ખેલોછ નખરેથી ચાર,
 લેશે મેરો જોડો મની મજેદાર-જરા.

આહુ બટાથી મહાહુ અટાથી, એ તો ધરુખાળનો વહેવાર-હરિ.
હવે નેન મીઠાવોને પ્રેમ શીખાવોને. ઓર હુટાવો જોમનની બહાર,
એજ બટકેથી આવોને મટકેથી આવોને,
ઓર મુણાવો ઝંઝરનો ઝમકાર.

ઉડુંડું-ઉડુંડું-ઉડુંડું-પાર, ધરુકના જો જો દેહાર, રંગીલા

(રમાદેવી)

૧૩૯

કરી વેશ્યા ચારી, બેઠા અટારી, પેલા તમારા પ્રાણ,
જાઓ થાઓ મેયારી, બાબી અમારી, બેઠા-પેલા.
વીંછીનો આંકડો વેશ્યા છે વસમી જો જો ન થાય જાણ,
જાણશે તો જોર આણશે ઝંઝું, કરશે રાંડ રાણ,
જુઓ જળની ઝારી, હાથમાં ધારી, બેઠા-મેરા.

(પવિત્ર લીલાવતી)

૧૪૦

હું તો મહી વેચવા હાલી, હું મહી વેચવા હાલી (૨)
મારજે પલકારા મારતી ફરેં ટુલી ફાલી,
જીવાનીઆની નબરે પડતા લામું બહુ વ્હાલી,
પ્રેમ પરખી પરખું હુંતો મેહું ન કાલી માલી-હુંતો.
માણી માણીમર મરદપર મકર કરડી આંખ,
પોપટ પડશે પ્રેમ પબરે પાળ મમે તે તોડ,
પાળાએ નહીં અમે પોપટા, માડરનાં સારનાર,
અડીએ નહીં અળખામણાંને રહને પડ તું ગમાર,
હીંને ધકકા ખાસ તું ધાયલ હીંને ધકકા ખાસ,
તારા જેવા તો પગ સાટે પણ ન ફડેં તાલીરે-હુંતો. (રમા)

૧૪૧

માણ મેં જોડ્યો આ પ્રીતમમાં પ્યાર-માણ મેં.
 વરં તો એને વરં હું એને વરં-જોડ્યો આ.
 એ છે મારો, હું છું એની, એ મમ દેયા હાર.
 એના વિના હું નજરે દેખું, સાર રહીત સંસાર-વરં તો.
 સ્વપ્નમાં આવ્યો મનને ભાવ્યો, સફળ થયો અવતાર.
 ચિત્ત ચોરાયું તેથી જાણું, અંત ભવનો ભરથાર-વરં તો.
 નેજુનો તારો કરં ન ન્યારો, પ્યારો પ્રાણધાર,
 અંત ધરી એની ખોળ કરાવો, વિનવું વારંવાર-વરં તો.
 (દિવયાની)

૧૪૨

કોનું કોણ સગું છે કહોને આ સંસારમારે,
 મુનીવર ખાતા ગાથાં ગાથાં જોષ વિચારમારે-કોનું,
 કાયલ પશુ ફેરી જતાં આંખો છોડી જાય,
 તળાવ સારસ છોડતાં જળ વીણુ જો દેખાય;
 મુષ્ટીકા મારે ધકકો નિર્ધન જોતાં વારમારે,
 મંત્રી ભણે થયેલો નૃપ મથુતો ધિક્કામારે-કોનું
 ભમરા છોડે પુષ્પને જો નહીં વાસ જણાય,
 હરણુ ભમી હરીયાળીને જો ભાગે લાભ;
 દુન્યા સ્વાર્થની છે સૌ નર નારમારે,
 કાયા માયા મોહ મુકી લ્યો મન કીરતારમારે-કોનું.
 (લીલા)

૧૪૩

અરે આ અમળાનો પોકાર નાથ જરી સાંભજારે—

કહું હું કરમરી સો સો વાર વારે વહેલા વજારે—

દુખધારી આ નાર ખિયારો રો.....જ રહે—

સ્વામી તમવિષ્ણુ સતીના સંકટ કો.....જુ હરે—

કરેણુ કીરતાર.....અરે—

સીતા સતી તારામતી હમયંતી દેહ દુખ વેઠતી—

ધડી સુખ ને ધડી દુખ એવી આ જમની છે રીતી—

ધીરજ ધરોને બાધ યાશે—સહાય શ્રી સીતાપતી—અરે.

(સતી સુંદરબા)

૧૪૪

બોલ બોલ શુભાની ગોરો બોલ કાંઈ કોકીલનો કંઠ બોલ

બોલ-બોલ

છોક છોડરે છોકલા છોડો છોડ મન મોહનાના મુળ આમ-બોલ.

આ શુભાળી ગાલે દિવાનો બન્યો,

મરકટા મણાલે મસ્તાનો બન્યો.

તુજ પ્રેમ દીલ હળલે મરવાનો બન્યો,

અંધ તું અકાલે મરવાનો બન્યો.

મરવાનો બન્યો નહીં ઠરવાનો બન્યો-કાંઈ બોલ.

૧૪૫

પ્રીતી પાતરની કરનાર સરવે મુરખનાં સરદાર,

નીતી નીપુણ મણે નાદાર પીડા પામે અપરંપાર-પ્રીતી.

જેની સાથે જવ તલ બાળી માત પીતા પરણાવે,

એને ત્યાગી નીરખાગી નર આપણી પાસે આવે-પ્રીતી.
 પત્ની ક્રમ પકાન સરીખું તૂમ અથા નહીં તેથી,
 ગુણીકા મનન વમન સમ ગણવું અરે અરે શું એથી-પ્રીતી.
 (પવિત્ર લીલાવતી)

૧૪૬

તમે સુણો અરજ ઉર મારીરે ધરમાં ગરવા ન દે ધરનારી,
 કહે છે ચોળી શીવકાવો, રેશમી સાદી મંગાવો.
 મળરા બંગડી કરાવો પીયુ મારી, પેટની ખાતર ફું કરતો લાચારી.
 ક્યાંથી શોધી લાવું વસ્ત્રો બારી,
 મયો છું હારી નીજનારો; આ દશા અષ્ટ મારી-તમે.
 થશો ન દોષ ધરખારો સંસારો, ખારી પરણેથી થાશે ખુવારી.
 શિક્ષા સારી, જે માનો જે મારી, આથી એકલી જીંદગી સારી-તમે,
 (બજન રતન)

૧૪૭

ચંદ્ર વદન કમલ નયન મદન સદન નાર,
 પ્રેમ ઝરણુ ચરણુ ગમન હરણી શું કરનાર-ચંદ્ર.
 શેષ ફણી જોઈ કેસ, કેસરી કહીને બાળી,
 કપૂર જોઈ બાળ, પ્રવાળી અધરે હાની,
 અંમ રંમ ગુલાબ, સુધાવાણી મનહરતી,
 સ્તન ઉત્તમે મયો મોમરો બઠ કરમાઈ,
 દંત કળાથી દીપ અચું દાડિમ કરમાઈ,
 ધડી વિધિએ નિજ હસ્તથી; અસ્ત કરી કુદરત બધી.
 વર્ણમવા એ રૂપ શેષ લેખ સમરથ નથી-મદન,
 (કરણુ ઘેરો)

મુ-ત-ફરરૈકાત ગાયનો, અસચારી. વીજેર.

ભાગ ૪ થા.

કાલસ ૧૪૮.

કુલ બગીચામેં બાલમ મેં ન મધ,
મેં ન મધ છેડી નનદી મધ-કુલ.
વેલ બગીચામેં બનો નારંગીકા ચોરી મધ.
કુલ બગીચામેં બાલમ મેં ન મધ,
બગીચામેં જાયે મોડા ચોરી લમાયે.
જેવાં પકડ મોરી કરદે સહી-કુલ,
દેવરાની જોડાની સોનનીયા જો બચડી,
નાલકમેં બતેવાં સુનાયે મધ-કુલ.

કુમરી-૩૪૮.

નજરીયોસે માર આપદે, મેરી સુખ્યા-નજરીયોસે.

જાણે ખડે યે હજારે ખડે યે,
 નયના કટારી માર આઠરે, મેરી ગુપ્તયાં - નજરીયોસે.
 તીરછી નજરીયાં નાજીમયે ડારકે,
 સુખ બુધ ખીસાર આઠરે-મેરી ગુપ્તયાં-નજરીયોસે.

હુમરી કાલીંગડા-૧૫૭.

સાંવરા દે મયો ગારીરે ગુપ્તયાં કેને નાને-સાંવરા.
 ના હમ કાઢકે ગાલં બસત હેં, ના સહલાજ ના સાલી,
 સાસ મોરી રાની સસુર મોરા રાજ, મેં ખીરહન દુખ્યારી
 રે-સાંવરા.

હોલી, કાશી-૧૫૧.

કૌસરકો જમ બરદે નજરકે જસૈયા-કૌસરકો.
 પુલ-સિરાતકી રાહ કડન હે, ઓ ગુનહારો દેયા,
 અબકે પાર કુતારો અલીજી, તુમકો નખીજીકા દુહયા-કૌ.
 કમર તુમહારે જીલ-પુમાર સેહત હે, દુલદુલકે હો અઢે ૧.
 ખમામ દુસેનયે બલબલ સૈયદ, કારી કમર વાલો દનૈયા-કૌ.

હાદશ-૧૫૨.

તીરછી નજરીયા લંગાયે જાઓ સૈયા-તીરછી,
 હન નય-નનખી મારી મરત ફં,

બાકી કટારીયા લગાયે જાઓ સૈયાં-તીરછી.
મનમેં મેરે આમ લગી હે.
અવસી લગીકો પુજાયે જાઓ સૈયાં-તીરછી.

કુમરી-૧૫૩.

કપડે કયું નહીં જામ ધોળનીયા,
બડી હર જામ ધોળનીયા-કપડે.
યારોકે કપડે મજનમેં ધેયે,
હમસે માત્રે ધુલવામ ધોળનીયા-કપડે.

કહેરવા-૧૫૪.

અવલીયા અંખીયા મૌસ કુતુબ આપસમેં ધુમ મચાવત હે.
અલો અહમદ મીમકે દરપનમેં વોહ નુરકા જલવા દીખાવત હે.
કુવા સોક પુઠાકો મીલનેકા પયગામ હખીમકો યું બેગ,
અલો આયત દન્ના ફત્હના પર તો આહને વલા પુકાવત હે.
કોમ અક્કપે ફશ ખીજાયે રહો કોમ નુરકા જતો જલાયે રહો,
મેઅરાબકી રાત સોહાની બમ જીલ્લ પુરાક સમવત હે.

કુમરી-૧૫૫.

પટ જાંડો સાંવરીયા લઈ ગરી-પટ જાંડો,
ગઈ થી બજરીયામેં લે-આઈ કરી.

બીરે ખારે સાંવરીયાયે છાપ જરદી-પટ છાંડી.
 ગમ થી મેં પનીયા ખીસારી ગરી,
 મુઝે આપુર તુરકવાને ફાડી ગરી-પટ છાંડી.

છાંડા-૧૫૬.

મેરા દીલ તો દીવાના તરે લીયે તેરે લીયે,
 તેરે લીયે દીલ જન તેરે લીયે,
 પીયાસે અપને નયેન લગાયે.
 મેરા બાબાસા જોખના તેરે લીયે-મેરા.
 વારી મેં જાડં ગરવા લગાઈ.
 સૈયાં તેરે લીયે, મેરા દીલ તો દીવાના-મેરા.

ખમાચ-૧૫૭.

કોયલીયા કુક સુનામ, સખીરે માહે ખીરહા સતામ.
 પીયા ખીન કહુ ન સોદામ. નીચ અંધીવારી કારી,
 ખીજલી ચમકે જ્યા મેરા અત ડર પામ-કોયલીયા.
 ઇતની ખીનતી મેરી ઉત્તે કહીઓ ધામ,
 ઉન ખીન જયરે નીકસ-હી જામ,
 ઉમંમ જોખન-પર મેરી અલી સૈયાં મેરા ધર નાહી-કોયલીયા.

સોરઠ-૧૫૮

મેરે મેહલ, કુલી ફેસર ક્યારી, ચલો તો જતા ફડં ખીંકારીશ-મેરે,

ચંપા-બી પુલા અબેલી-બી પુલી, કેવરેકી ક્ય હય ન્યારી-અભો.
 પ્રીત કરે તો ઝોર નીભાયો મત હંસાઇયો દુરજન ભોમ,
 અબકે ખીઠડે ક્ય મીઝેજે નદીયાં નાવ સંજોમ-અભો.
 લાલ તેરે ખીરેહકી લાગી અમન અપાર,
 સરસે ખરસે નીર તો મીટે ન જર જંગાર-અભો.

પીડુ-૧૫૯.

અરે દેસ છાંડ ચત્રે પરદેસી,
 ચત્રે પરદેસી ગયે પરદેસી—અરે.
 રાહ દીક્ષન નાહાં આપ કહાંપર.
 મનકો જલાવે ઉદાસી—અરે.
 દેસમી છોડા મોંહ સખસે મોડા,
 છાંડ ચલે અખ ખેશી—અરે.

કાફી-૧૬૦.

કાદે કરે મોરી અદે લીની કલાપરે.
 દેખો મોરી નરમ કલાઇ બલ ખાઇરે-કાહે.
 આન અચાનક ત્રિપટલ સંવરો,
 માનત નહીં કહુ એક આન,
 લપક સુરીયાં મુરખાઇરે-કાહે.

કાકરા-૧૬૧.

મેં બરતા હું જની તેરાહી દમ,
 તેરાહી દમ પ્યારી તેરાહી દમ,
 મુબકો નહીં સધ અપની બેગાની,
 મારા હું જખસે ગાંજેઠા દમ,
 બાતા નહીં હે ડાઠ હસીન અખ,
 દેખા હું જખસે તુબકો સનમ,
 તેરે સીવા નહીં ઉલકત કીસીકી,
 દેખાહું જખસે તુબકો સનમ,
 તેરે સીવા નહીં ઉલકત કીસીકી,
 તુ ચાહે જખસી લે-લે કસમ,
 મેરે કબી લગ જાયે ગમેસે,
 અખ તો ખુદારા આકે સનમ,
 જખસે ફંસાહે જુલફે દોતામેં,
 સેદતા હે યે દીલ ખયા ખયા સીતમ,
 ગુબરી હે આફત સાયેલપે ધયા કયા,
 જખસે હુવા તેરા રાયદા સનમ,

કેહરવા-૧૬૨.

પાર મેરી નૈયા ભંવરસે કરદો,
 ભંવરસે કરદો ભંવરમેં કરદો—
 તુમરે સીવા અમુ ખાદે મેહં મદ,

કેન હે મોરી સુધકા લેવંયા-ભંવરસે.
 બહરે ખુદા અમ જલદી ખમર ભો,
 ખાસ અગબડે બાકે સીપૈયા-ભંવરસે.
 હમકા તો તુમરી આસ બડી હે,
 મહમુમે રબ તીમાકે બસૈવા-ભંવરસે.
 બહરે ગુનાહમેં મહમુમે દાવર,
 કુમ રહી હે કાબીલગી નેવા-ભંવરસે.

ચુરન-૧૬૩.

મેં હું દીક્ષીસે આયા ઉમદા ઉમદા ચુરન લાવા,
 જીસે મેગ ચુરન ખાયા, જીમને દીક્ષસે દુખ મીઠાયા.
 ચુરન ખાને હેં બંગાલો, જીતકી ધોતી ઢીલી દાક્ષી,
 ખાનેં ઉતકી મોક્ષી બાલી, ખાન ઉડાયે બર બર ચાલી.
 ચુરન વડીલ જો ખાયેં, સમકી રકમેં ખુમ પચાયેં,
 બાકી શુકરાના બતલાયેં, પુરી ડીકરી ચટ કર જાયેં,
 ચુરન ખાયેં એડીર જાન, લીખ્યોં દુન્યાકે હાલાત.
 ઉતકો શીર પેહી દીન રત. ઉતકે અગ્રે હેં ખ્યાલાત.
 નાટક વાલે ચુરન ખાયેં, ઉમદા નકલ બનાકર લાયેં,
 બદકા બદ અંગમ દીખાયેં, કુલ દુન્યાકો નેક બનાયેં,
 ગ્રાહક સોગો આઓ આઓ, મેરા ચુરન લેકર ખાઓ,
 સસતા બેચા મત બખરાઓ, પેસા દેદે કર બેજઓ.

મહાર-૧૬૪.

ઝુલા ઝીન ડાલો તાલ કિનારે, ઝુલા ઝીન ડાલો તાલ કિનારે;
 રીમ ઝીમ રીમ ઝીમ મેઢા બરસે, ઝુક રહે બાદર કારે-ઝુલા.
 રાધે ઝુલે કીઝ ઝુલાવે, હો રહે જય જય કારે;
 ગાવે રાગ શ્રી રાધે રાની, ઝોર મન મોહન પ્યારે-ઝુલા.
 બનસી બોલ મધુ હર સમઝાવે. તાલ મરદમ ન્યારે,
 કોયલ ઝોર પપૈયા બોલે, બનમે મોર ઝંઝારે-ઝુલા.
 ઝુલા ઝુલે સખીઆં સારી, ઝોર ધોજ રાજ પ્યારે;
 મોર મુગટ પીતાબર સોઢે ધને ન્યારે ન્યારે-ઝુલા.

હુમરી-૧૬૫.

આઝો આઝો નગરીયા હમારીરે-આઝો.
 અહલે વજાકો છુલ ગયે દુમ કીસ ખ્યાલમે,
 કયા તુમબી હુંસમયે કાંસી ગેહકી જાહમે,
 ખીતી જાઝે ઊમરીયા હમારીરે-આઝો.
 આજ મજનુમે જો સહરમે કહી દેખા થા,
 હસ્તે મુરતખમે વેહ રેતોક ચેહી દેહતા થા,
 કયું ન લીની ખુશયા હમારીરે-આઝો.
 હુમેખને આમ દુખખી સરપે કસમ ખાનેકો,

બ-ખુદા મે'ને જલાયા નહીં પરવાનેકો,
 બાબી બેલી હમરીયા હમારીરે—આઓ.
 ખુતોફી યાદમે' કસેમ કલામ જુલ અયે,
 નમ ઝ યાદ રહી ઝોર સલામ જુલ અયે.
 મુની પડી હે મેજરીયા હમારીરે—આઓ.
 મીઝું તો ક્યસે મીઝું હો જીનુંકે બસમે' હું.
 અબ્બી તો નામે ખુદા ચૌખવે' બરસમે' હું.
 ફુજે છોટી હમરીયા હમરોરે—આઓ.
 આતી નહીં હે નીંદ બહલતા હું કરવટે',
 બખસે દેખી મુરતીયા તુમહારીરે.
 ખીતી બયે હમરોયા હમારીરે—આઓ.

ગરબી-૧૬૬.

તું મનહર મોહન, મામાંહી વસે,
 માંહી વસે લહે જમાતી હસે —તું મનહર.
 મધુર વાગી મોરલી અંતર ડાસે આજ,
 માનો સ્વામી સામગા હૈયે કરો છો રાજ.
 અધીરી અધીરી કાધી માળા તે' બાવરી,
 દુર તું દબો થું સનાવી જશે—તું મનહર,
 સંગત સાધી પ્રાયપતિ, બેઠી જોતી વાટ,
 અખીલ ગુલાલ યાજ બરી પુખ્ત ધરીને હાથ.
 ખવારો ખવારો, વહી રેણીઓ આવારી,
 બોર તો બયે હજારી મરે—તું મનહર.

સાખી.

હર રંગીએ રાજ; આનંદ કલકેરે,
બર બર અંતર આમ, આ મન મલકેરે;
સાંતરી સુરત સંગ મેહીની વસે—તું મનહર.

અશાઆર.

વીરદે ઝખા બનામે મોહ'મૈકા નામ હે.
કાખીલ દુરદ પન્હનેકે અપના કલામ હે.

સર શમેઆકા કટાબયે પર હમ ન મારીયે,
મનઝીલ હમર સખત હો હીમત ન હારીયે.

દુન્યાયે ન મગરર હો ગરીબ યે સગ હે,
ધર હસકો કાષ સમજે તો અફસોસકી જા હે,
વોહ કોન હે જો આકે મુદામ હસમેં રહા હે,
દો રોજકી હરતી હે શીર આખીરકો ફના હે,
જો શાહે ફલક-ગહ યે અફનાકે નામે,
એ નામો નશાં સોતે હેં વેહ આકે નામે.

જરસે હલફત હોતી હે જરસે મોહખત હોતી હે.
જર નહીં હોના તો દો મોડીકી ખમખત હોતી હે,
કેહતે હેં પતે તમે હન્સાંકી ફિસમત હોતી હે,
કેખીયે કમતક મેરી કીસમતમેં દૌલત હોતી હે.

હો જો શુભ-નામ બહામેં વોહ કહાં મીલતા હો
જે નશાંકા કહીં દુઢેસે નશાં મીલતા હો

ધરક વોહ દઈ હે ચારા નહીં જીસકા જીનદાર,
હે તપે હીજસે દીક સારે અતીજ્યા અતાર.
વસ્તે દીનખરસે નીકલતા હે ફકત દીનકા ગુમાર,
હોતી હે ધસકે સીવા સારી ફનાયેં બેકાર.
દેખન નજર ગર આશીફકી મસીહા આયે,
કયા અજબ હય કે ઉસે દેખકે લરજા આયે.

ગર સિંકર બાઝ આતા હૌસબા તદખીરસે,
દુર રેહતા શાહે હકન અકલીમકી તૈકીરસે.
કામ બેહિસ્મત કબી ચલતા નહીં તદખીરસે.
લાખકા ધર ખાક હોતા હે ખુરી તદખીરસે,
પેટમેં પડતા હે ચારા હાયકી તદખીરસે.

ન મીલતા હે તજસલુસે ન ધખરાનેસે મીલતા હે,
જો કુછ ઇનસાનકો મીલતા હે વકત આનેસે મીલતા હે.
કહી આરામ હય આયા તે અપનોં હીસે હાય આયા.
યમાનેકી તરેહ કય મેલ બેગાનેસે મીલતા હે,

કુફરતકે કાયદેકા અજબ ઇતેઝામ હે,
બાલા પસ્ત પસ્તકા બાલા મુઝામ હે.

દીલ ઉસકો દીછે આપમે જીસપર કે આયે દીલ,
ઓરાંકે દીલસે આઝમા કયું-કર લગાયે દીલ,

પીસર ખર એકલાયેક હો તો અછછા દેહભરેસે,
અમર એક માહે રૈયન હો તો બેહતર સો સીતારેસે.

સોહાગતસે બદલે હોતા હે હયવાન આદમી.
સમ હે કે આદમીકા હે શયતાન આદમી.

જો જીસકી ખાસીયત હે વાહ દુર નહીં હો-સકતી જીસે,
નીમ નહીં મીઠા હો સકતા લાખ કોખ સીચે ગુડ થીસે.
ચુબ્બર કબી ગુલાબ નહો, ઇદ્રાયન આમ નહીં હો-સકતા,
પાની પીનેકા કુઝા બમશીદી જામ નહીં હો-સકતા

હકીકત હે કે ઇસ હરતીકે તનકી જાન હે દૌગત,
મતાએ જાન કયા બલકે જરે ઇમાન હે દૌગત.
જો હક પુરોહો બસ એક બખશીશે સુખદાન હે દૌગત,
બનાતી આદમીકા દહેરમે ઇનસાન હે દૌગત.

ઉનકા હે ખસ જહમેં યા હે હુમા વફા,
અહમક હેં વોહ જો કતે હેં નાહક વફા.
કરતી હે કબ કાસીસે બલા બેસવા વફા
હરબાહ હે બહાંકી વેહ જાને કયા વફા.

દોસ્ત વોહ શખ્સ હે જો દેસ્તકા આધના હો,
સાફ પાનીકી તરેહ સાફ સદા સીના હો.
ખચેર ખાહ ઓર વફાગીરીના ગંજીના હો,
દીલસે બસ દુર કરે દીલમે અમર કીના હો.

આદમી વોહ હે કે જા સોચકે હર કામ કરે,
મજબૂર હર બહાના હરએક ખાતકા અંબામ કરે.

હાસ-હે હાસીડે બદ જનસે કયા હોતા હે,
વેહી હોતા હે જો મંજુરે ખુદા હોતા હે.

ફાદા હંસી આતી હે મુઝકા હઝરને ધનસાન પર,
કારે બદ તો ખુદ કરે લાખનન કરે શયતાન પર.

જન દેતા હે ચહાં હરએક અપને કામ પર,
નાન પર નામદ મરતે હે, બહાદુર નામ પર.

માશીલ તુઝે ધડીયાલ યે દેતા હે મુનાદી,
મરદુને ધડી ઉઝડી એક ઝોર ધટાદી,

દુન્યા હે કારે ફાની દો દીન કયામ કરશે,
લેના હો નેક-નામી તો નેક કામ કરશે.

મોદેયા જન કને અસખાખ સખ મુલકી વ માલી યે,
સીકંદર બખ મયા દુન્યાસે તો દોનોં હાથ ખાલી યે.

યે દુન્યા દો-રંગી હે ઇમરતકી-જગયે,
ઠહી વાહ-વાહ હે ઠહી હાયે હાયે.

હમેશા યે દુન્યા ન રહેગી,
ન તેરી રહેગી ન મરી રહેગી.

મુદદ લાખ ખુદા માહે તો કયા હોના હે,
ખાગડી જનજતો હે જખ ફઝલે ખુદા હોતા હે.

સપેર મી ફૂલ મુન ખુદા શીર-કાફ રહે,

બામણાં જાતે હેં ગુલશન તેજ આપાદ રહે.

યે ભિલકૂતળી ખુરી હે હાથ કયા કયા રંમ લાતી હે,
મોહખત બાદશાહોં-કેળી દર દર કીસતી હે.

માઅયુક વેહ નહીં જો કીસીસે વફા કરે,
સો ખાર અહલ કરકે યે કારીર દમા કરે.

કીસ કામકા વેહ ધર હે કે જસ ધરમે દર નહીં,
નાકારી વેહ સીપ હે કે જસમેં ગૈહર નહીં
વીરાના હે વેહ મુલક કે જસમેં બજાર નહીં,
નાકામ વેહ દુઆ હે કે જસમેં અસર નહીં.
ખેકદ્ર વેહ શજર હે કે જસમેં સમર નહીં,
નાકારા વેહ પીદર હે કે જસકો પીસર નહીં.

યે દરક વેહ હે કે પદ્યરકો દમમેં આજ કરે,
લમાવે દીલ વેહી જસકો ખુદા ખરામ કરે.

હસે જો પંશિકે દેદમે વેહ દુન્યાસે કુમ છુટે,
મઝે છુટે ઉઠાને જનકે ધર દાર સગ મયે છુટે.
મોહખત હોશિયારે કો-બી દીવાના બનાતી હે,
મોહખત આગર ખોતી હે રસવા કર દીખતી હે.

ફલ ખુરાખકા કમાનેમ ખુરા હોતા હે,
ઝાર અંજમ બલાખકા બજા હોતા હે.

કમાતે હસતીયે ના પાયેકાર કુછ બી નહીં,

કપામે મરદીરી લખલો નહાર કુછ બી નહીં.

મેરે નામેસે ચુપ હે મુર્ગ ખુશ ઈલહાન ઝમાનેમે,
સદા તુલીકી સુનતા કોન હે નક્કાર આનેમે.

બે-વફા દુન્યામેં કીસ કીસકા બરોસા કીજીયે,
દોરન દુશ્મન બનકે છગ્ગ દેં તો શીર કયા કીજીયે,

બખ્તે મસજીદ મદદ-માર અગર હોતા હે,
સંગ-રેઝોડા ઉઠાસે તો ગૌહર વોહ હોતા હે.

રીદે : અરાબ હાલકો આહીં ન છેડ તુ,
તુમકો પરાઇ કયા પડી અપની નીબેડ તુ.

દીલ હસીનોકો નદે ચાહને વાલા કોઇ.
કે ઝમાનેમેં કીસીકા નહીં હોતા કોઇ.

શાયેં હજારોં હકને બનાઇ બહાનમેં,
અડલે બશરકો તાબ નહીં ઉસકી ચાનમેં.

દરો દીવારપે હસરતસે નઝર કરતે હેં,
ખુશ રહો અહમે વતન હમતો સહર કરતે હેં.
આરામ કહાં દીત તો પડા અચેરક પાસે,
મુશ્કીસકે ખુદા દરકે ફ દેમેં ન-ડાસે.

દરીયા ઉમડકે મેંજસે આયા થા હટ મયા,
નાજુક મહેકો દેખકે અંજર બી રો દીયા,

હરીયા લખંડે મોજસે આયા થા હઠ મયા,
મેલી બમા ન હાય નસીયા ઉલટ મયા.

તહખીર ક્યા કરે મેરે કીસમતની ખાત હે,
કીસમત ખરાબ હો તો ગીલા કીસકે સાથ હે.

ક્યા કરે અહને વાતેકા બરોસા કોઇ.
સચ કહા હે કે કીસીયા નહીં હોતા કોઇ.

દેહો આશીકકો જો દેના દુસ્તની ખય-રાત હે,
આર દીની આંદની શીર અધિરી રાત હે.

સદા દોરે દવરાં દીખાતા નહીં,
મયા વકત શીર હાય આતા નહીં.

કીસમતની કમ નસીનીસે સેવાદ ક્યા કરે,
સર પર ગીરે પહાડ તો ફર્કાદ ક્યા કરે.

બેજ અમ રખ મેરે દુદો સલામ,
અપને ખારે નખી પર હમેશા મુદામ.

તમામ શુદ્ધ.

પુરા ખબર !!

પુરા ખબર !!!

અમારી પાસે નીચે લખેલી કિસ્સાઓ, તથા એ સિવાય બીજી
ખબર મળશે, એક ફાઈ લખવાથી વી. ધી ધી માસલયામાં આવશે.

ચુરશીદ કામીલ—એમાં ખુદથી મલવાના બાનીની યાને
ધુપા બંદો, તથા તેવ કાપેદો છે. કીમત ૦-૧૨-૦

કૌલતે બે-ઝવાલ—એમાં મુકયેરી ફર કરાવી નક્કી
અને દુઆઓ, તથા મસલાઓ છે. કીમત ૦-૧૦-૦

હયાતે બેવાદાની—તવારીફ કરાવી પીનાત ની ૦-૧૦-૦
યને મેલ નમદુલ-હિર છવાની ૨૦-૧૦-૦, અને
૧ ફગાતે એમ ૧૫ છે, કીમત ૨૧ ૦-૮

વઝાયેદે કાદેરી—એમાં એક નમદુલ, તથા ૧૦
કામ ૨૦-૧૦-૦ આવ્યા છે કે જે તમારે કરવાની ૨૦-૧૦-૦, અને ૨૦
નમદુલ ૦-૧૦-૦

ઝીંદા કુમાર એમાં મેલદુલ ૨૦-૧૦-૦ અને ૨૦
અમદુલ તથા મેલદુલ ૨૦-૧૦-૦ અને ૨૦-૧૦-૦
અમદુલ ૨૦-૧૦-૦ અને ૨૦-૧૦-૦

નગમયે રૂદાની ૧) આ માત્ર બાની ૨૦-૧૦-૦

બહારે વચરતાં ૨) આ ૨૦-૧૦-૦

સરે નમન. ૩) અને ૨૦-૧૦-૦

ગોલ્ડે રાખન ૪) તથા મુકયેરી ૨૦-૧૦-૦

વિમાદો વાર ૫) તથા મુકયેરી ૨૦-૧૦-૦

અ.ગામે દીલ ૬) તથા મુકયેરી ૨૦-૧૦-૦

બઝમ કંવાલી. ૭) કીમત ૨૦-૧૦-૦

નિતાબો મલવાત કાણુ—

સૈયદ અનુમીયાં બીન સૈયદ અમીરમીયાં કાદેરીની કુંઠ
મુ. બીલીમારા, છલ્લો ૨૦૧૭.

